

З 23-РІЧЧЯМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ!

НАРОДНА АРМІЯ

ЄДИНА КРАЇНА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАНИЙ ОРГАН МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

СУБОТА, 6 ГРУДНЯ 2014 РОКУ №92 (5325)

● ТВОЇ СИНИ, БАТЬКІВЩИНО!

НІХТО, КРІМ НАС, НЕ ЗАХИСТИТЬ УКРАЇНУ!

Фото Андрія ЗАДУБІННОГО

Перша аеромобільна десантна рота 1-го аеромобільного десантного батальйону 95-ї окремої аеромобільної бригади, як і решта підрозділів цього славетного з'єднання, з перших днів знаходиться в зоні проведення антитерористичної операції. Ці мужні воїни пройшли з боями майже всі гарячі точки Донбасу. Чимало героїв-десантників цього підрозділу поклали на вівтар війни власне життя. Своєю самовідданою службою, мужніми вчинками вони засвідчили безмежну любов до Батьківщини. Вони залишилися вірними кожному слову Військової присяги. На їхньому прикладі буде виховуватись не одне покоління захисників України.

СТОР. 6

● ГЕРОЯМ НАШИХ ДНІВ

«МИ Б'ЄМОСЯ ЗА ТЕ, ЧОМУ НЕМА ЦІНИ У ВСЬОМУ СВІТІ, — ЗА БАТЬКІВЩИНУ!»

Фото Андрія ШМАТОВА

У Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського напередодні Дня Збройних Сил України відбулася урочиста церемонія відкриття меморіальної стели «Захиснику Вітчизни».

У заході взяли участь Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак, керівний склад Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України, а також представники ветеранських та громадських організацій, науково-педагогічні працівники та слухачі університету.

СТОР. 2

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Народна армія
6 грудня 2014 року

Привітання
з нагоди 23-ї річниці Збройних Сил України

Шановні військовослужбовці та працівники Збройних Сил України!

Дорогі наші ветерани!

Сьогодні Український народ та його славні захисники відзначають 23-річницю Збройних Сил України.

Сердечно вітаю вас із цим всенародним святом!

Наша країна переживає складні часи, далеко не всі нагальні питання та проблеми вдається вирішити швидко. Найближчим часом ми маємо змінити систему матеріально-технічного забезпечення військ, вдосконалити систему управління та підвищити соціальний захист військовослужбовців.

Запевняю, що з боку керівництва держави робиться все необхідне, щоб українські військовослужбовці, Український народ відстояв свою незалежність.

Українському війську вдалося у надзвичайно стислий термін відновити бойові спроможності та стримати натиск підготовленого, оснащеного сучасною технікою та зброєю ворога. Збройні Сили України із честю витримали цей іспит та довели, що вони є надійною опорою суверенітету нашої країни.

Нові Стратегія національної безпеки і оборони, Воєнна доктрина України, Державна цільова програма оптимізації та реформування Збройних Сил України на 2015–2017 роки — над цими фундаментальними документами сьогодні ще триває робота у Міністерстві оборони України, вони дадуть нам відповідь, які будуть новітні Збройні Сили.

Цього року, вперше в історії Збройних Сил України, до вирішення проблем війська активно залучається широке коло представників громадськості та волонтерського руху. За їхні ініціативу та патріотизм ми щиро вдячні.

Шановні захисники Вітчизни! Шаную вашу вірність Присязі та відданість Українському народові!

Вічна слава військовослужбовцям, які віддали життя заради світлого майбутнього нашої держави! Це кращі сини України, подвиг яких навіки залишиться в пам'яті нашого народу!

Бажаю всім українським військовослужбовцям мирного неба над головою, міцного здоров'я, добробуту, стійкості духу та нових звершень в ім'я незалежної України!

Міністр оборони України
генерал-полковник С.Т. ПОЛТОРАК

Привітання
з нагоди Дня Збройних Сил України

Товариші генерали і адмірали, офіцери, прапорщики і мічмани!

Товариші сержанти і старшини, курсанти, солдати, матроси і ліцеїсти!

Шановні працівники Збройних Сил України та ветерани військової служби!

Щиро вітаю вас із професійним святом — Днем Збройних Сил України!

Прийняття 6 грудня 1991 року Закону України про створення національного війська продемонструвало рішучу готовність українського народу зі зброєю в руках захищати національні інтереси молодої європейської держави.

За 23 роки свого існування Збройні Сили України стали провідною частиною оборонного сектору країни та довели свою спроможність якісно виконувати покладені на них завдання.

Сьогодні, в реальній бойовій обстановці, військовослужбовці Збройних Сил України гідно продовжують традиції попередніх поколінь захисників України і відіграють вирішальну роль в антитерористичній операції на Сході країни.

В єдиному строю бойового братерства українські генерали, офіцери, сержанти, солдати і матроси демонструють високий патріотизм, мужність та беззавітну відданість військовому обов'язку.

За особистий героїзм і самопожертву, виявлені в ході проведення антитерористичної операції, більше 6 тисяч військовослужбовців Збройних Сил нагороджені державними та відомчими нагородами, п'ятьом із них присвоєне найвище звання — Герой України.

Дякую кожному військовослужбовцю, працівнику, ветерану Збройних Сил України за зразкову службу, вірність військовому та громадянському обов'язку.

На превеликий жаль, у ході бойових дій Українська армія зазнала безповоротних втрат.

Вічна народна пам'ять кожному, хто віддав своє життя за єдність держави та встановлення миру і спокою на рідній землі.

З нагоди свята висловлюю впевненість, що особовий склад національних Збройних Сил і в подальшому з честю і гідністю виконуватиме поставлені керівництвом держави завдання щодо захисту територіальної цілісності та недоторканності Української держави.

У цей знаменний день бажаю всім вам та вашим сім'ям доброго здоров'я, миру і злагоди, нових значних звершень у справі служіння Українському народові!

Начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України
генерал-полковник В.М. МУЖЕНКО

ЩАСТИ ВАМ, НОВОСЕЛИ!

ВЛАСНІ ОСЕЛІ — ЗА БЕЗДОГАННУ СЛУЖБУ

Фото Андрія ШМАТОВА

Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко з нагоди Дня Збройних Сил України зустрівся з військовими у новозбудованому мікрорайоні в селі Гора під Києвом. Глава держави вручив державні нагороди, ордери і ключі від квартир військовослужбовцям та членам їхніх сімей.

Звертаючись до військових, Президент України зазначив, що отримані квартири — винагорода за бездоганну службу. «Ми вдячні вам, як і тисячам воїнів, що самовіддано стали на захист Батьківщини», — наголосив Петро Порошенко.

Серед військовослужбовців, яким Президент України вручив оглядові ордери, були герої АТО — заступник командувача високомобільних десантних військ з повітрянодесантної підготовки КСВ ЗС України полковник Юрій Галушкін, начальник відділу управління бойової підготовки штабу КСВ ЗС України полковник Ігор Цибик, начальник відділу оперативного управління штабу КСВ ЗС України полковник Сергій Чуджановський тощо. Петро Порошенко подякував їм за ратну службу. Глава держави зазначив, що кавалер ордена Богдана Хмельницького полковник Юрій Галушкін є справжнім героєм. Адже під його керівництвом йшли в бій безстрашні українські десантники.

— Це офіцер, руками якого сьогодні кується наша перемога. Вам і вашим побратимам наша держава Україна завдячує своєю свободою, — сказав Президент України.

Після церемонії вручення ордерів Петро Порошенко та Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак завітали в гості до щасливих новоселів. Президент України відзначив, що в нових оселях військовослужбовцям буде затишно.

Микола ФЕДОРКІВ,
«Народна армія»

З НАГОДИ СВЯТА

НАГОРОДИ ДЛЯ ЗАХИСНИКІВ ВІТЧИЗНИ

Напередодні Дня Збройних Сил України Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак вручив нагороди кращим військовослужбовцям Збройних Сил України, учасникам антитерористичної операції та волонтерам. Зокрема, Указом Президента України орденом Богдана Хмельницього III ступеня нагороджено заступника командувача високомобільних десантних військ з бойової підготовки Командування високомобільних десантних військ Збройних Сил України полковника Ігоря Луньова та начальника відділу (повітрянодесантної техніки) повітрянодесантної служби Командування високомобільних десантних військ Збройних Сил України полковника Петра Потєхіна. Також багато офіцерів отримали відзнаки, грамоти та подяки. А деяких волонтерів Міністр оборони нагородив особистою зброєю. Адже вони дуже часто, ризикуючи своїм життям, допомагають війську і деколи змушені захищати себе.

— Перед нами стоїть серйозне і непросте завдання — за короткий час створити, підготувати та забезпечити Збройні Сили таким чином, щоб вони були спроможні виконувати завдання за призначенням. Адже за 23 роки нам вдалося не все. Ті рішення, які приймалися, не завжди були направлені на те, щоб війська були сильні й готові захищати свою державу, — зазначив у промові Міністр оборони України.

За словами генерал-полковника Степана Полторака, в цей складний час, коли ворог кинув нам виклик, треба подякувати всім солдатам, контрактникам, офіцерам, прапорщикам і генералам, не відступили, а виконували і виконують свої завдання.

— Сьогодні нам є чим пишатися. Адже дуже багато людей, ризикуючи своїм життям, а іноді й віддаючи його, захищають свою державу. Тож хочу всіх привітати з професійним святом, побажати міцного здоров'я, успіхів, наснаги і щастя. Я переконаний у нашому майбутньому, але воно залежить лише від нас. І ворог буде діяти тільки так, як ми йому дозволимо. А це залежить від того, які ми будемо приймати рішення і як працюватимемо, — зазначив Міністр оборони України. — З першого дня бойових дій плече в плече з нами працюють волонтери. І напередодні Дня Збройних Сил вони також відзначали своє професійне свято. Тож хочу цим людям сказати велике спасибі за мужність, героїзм та самовідданість. Вони кожного дня, ризикуючи своїм життям, виконують колосальну роботу. Хочу побажати вам кожного разу живими та здоровими доїжджати до блокпостів та підрозділів, які знаходяться на передовій.

Роман ВУС,
«Народна армія»

ГЕРОЯМ НАШИХ ДНІВ

«МИ Б'ЄМОСЯ ЗА ТЕ, ЧОМУ НЕМА ЦІНИ У ВСЬОМУ СВІТІ, — ЗА БАТЬКІВЩИНУ!»

Після підписання 14 жовтня цього року Президентом України Петром Порошенком Указу про встановлення в Україні свята — Дня захисника України, Вчена рада НУОУ виступила з ініціативою відкрити меморіальну стелу на честь героїв наших днів, солдатів і сержантів, офіцерів і генералів — всіх, хто сьогодні зі зброєю в руках захищає Україну і особливо тих, хто героїчно загинув за неї в цій не оголошеній, але справжній війні.

На церемонії Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак звернувся до слухачів університету:

— Сьогоднішня подія дуже важлива для всіх нас. Кожен із вас навчається тут військовій справі. І, залишаючи стіни рідного університету, ви повинні пам'ятати все, чого навчилися. Адже від того, як ви організуєте бій чи наскільки своєчасно приймете рішення, будуть залежати людські життя. Сучасні загрози вимагають від нас якіснішої підготовки, більш практичної. Тому вам потрібно вивчати й аналізувати досвід антитерористичної операції. Але не в Міністерстві оборони чи Генеральному штабі, а безпосередньо в зоні АТО.

Початок на 1-й стор.

— Україна була, є і буде, — продовжив Міністр оборони України. — Завдяки людям, які люблять свою країну, які готові віддати своє життя, щоб її захистити. Тому я хочу, щоб ви завжди це пам'ятали. Пам'ятали, коли складали Військову присягу на вірність народу України, коли вперше віддавали накази, одягнувши на плечі офіцерські погони, коли ви навчаєтеся і будете йти в бій. І всі ми повинні пам'ятати тих, хто загинув, віддавши найцінніше, що в них було, їхні життя, щоб сьогодні ми з вами стояли на цьому плацу і були готові до захисту своєї держави. Ми станемо сильнішими в цій боротьбі. Не дочекаються сусіди нашої поразки! Український народ непереможний!

— В університеті пишаються тим, — зазначив начальник Національного університету оборони України ім. Івана Черняховського генерал-лейтенант Василь Телелим, — що сьогодні в колективі проходять службу і навчаються 207 офіцерів, які брали та беруть участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України. Із них 14 офіцерів-учасників АТО нагороджені державними нагородами, більше 30 — відзнаками Міністра оборони України та начальника Генерального штабу — Головнокомандувача ЗС України. Два вихованці нашого університету — начальник центру оперативного керівництва — заступник начальника Головного командного центру Збройних Сил України полковник Ігор Гордійчук та командир 95-ї аеромобільної бригади полковник Михайло Забродський — за особисту мужність та героїзм були удостоєні Президентом України — Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України найвищого ступеня державної відзнаки — звання Героя України.

Почесне право відкривати меморіальну стелу «Захиснику Вітчизни» надали слухачам університету–учасникам АТО: командиру 25-ї окремої повітряно-десантної бригади полковнику Юрію Содолю, нагородженому Президентом України орденом «За мужність» III ступеня, та командиру роти спеціального призначення підполковнику Олексію Пугачову, нагородженому орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

Меморіальна стела «Захиснику Вітчизни» містить синьо-жовтий прапор, зображення молодого військовослужбовця та слова українського письменника Олександра Довженка: «Ми б'ємося за те, чому нема ціни у всьому світі, — за Батьківщину! Слава Україні!»

Марина ХЛІБКО,
«Народна армія»

●НА ВАРТІ ЗДОРОВ'Я

ІНФЕКЦІЙНА ТЕРАПІЯ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТАМИ

У Головному військово-медичному клінічному центрі «Головний військовий клінічний госпіталь» за участю Міністра оборони України генерал-полковника Степана Полторака відбулося урочисте відкриття відділення інфекційної реанімації.

Під час огляду палат керівник вітчизняного оборонного відомства зазначив, що у зв'язку з погодними умовами зріс ризик поширення інфекційних захворювань особового складу Збройних Сил України, зокрема й у зоні проведення антитерористичної операції на Сході країни. Тому відкриття цього відділення дуже доречне і своєчасне.

— Це приємно, що військові медики до Дня Збройних Сил України зробили такий подарунок собі і своїм пацієнтам. Палати відповідають усім сучасним вимогам, все оснащено за європейськими стандартами, аби надавати якісне та своєчасне лікування нашим захисникам Вітчизни, — додав генерал-полковник Степан Полторак.

Також Міністр оборони України подякував медпрацівникам за їхню плідну роботу і побажав, щоб у цьому відділенні завжди було мало пацієнтів, військовослужбовці були здорові і менше хворіли.

Фото автора

— На сьогодні відділення реанімації та інфекційної терапії призначене для інфекційних хворих та може прийняти вісім пацієнтів, а за потреби бути розгорнутим до 12 ліжко-місць, — зазначила начальник клініки інфекційних захворювань ГВМКЦ «ГВКГ», головний інфекціоніст МО України, полковник медичної служби Валентина Грушкевич. — Тут знаходитимуться лише тяжкі та вкрай тяжкі пацієнти. Загалом клініка інфекційних захворювань розрахована на 90 ліжко-місць, що дозволяє надати допомогу 3,5–4 тисячам пацієнтів на рік. А у відділенні реанімації та інфекційної терапії за рік лікується 350–400 пацієнтів. Проте завдяки приведенню палат у відповідність до сучасних вимог ми вже можемо лікувати й інших хворих з терапевтичною патологією, зокрема онкогематологічні захворювання, бактеріальні ускладнення пневмонії, цирози, менінгококові інфекції тощо. На сьогодні із зони АТО в клініці лікуються 12 пацієнтів.

Варто зазначити, що в цьому відділенні значних ремонтних робіт не проводилося майже 50 років. Внутрішнє оновлення приміщення з палатами розпочалося понад три місяці тому. Також відбулося переоснащення відділення сучасним устаткуванням. На лікування до столиці важких хворих доставлятимуть медичними автомобілями, а за потреби і літаком.

— Хочеться більше відкривати таких об'єктів. Питання в ціні не стоїть, адже людське життя значно дорожче. Тому сьогодні актуальною стала зміна системи медичного забезпечення наших захисників держави як на полі бою, так і в стаціонарних установах, — зазначив генерал-полковник Степан Полторак.

Вадим КОВАЛЬОВ,
«Народна армія»

●ДОВЕДЕНО ФАКТАМИ

НА ДОНБАСІ ВОЮЄ РОСІЙСЬКА АРМІЯ

Сьогодні на території Донбасу проти української армії воює більше 32 тисяч осіб, з них 6–10 тисяч — військовослужбовці ЗС Російської Федерації, решта — найманці та представники так званих незаконних формувань. Про це розповів під час брифінгу тимчасовий виконувач обов'язків начальника управління по роботі з особовим складом Генерального штабу Збройних Сил України генерал-майор Олександр Розмазнін.

Серед найманців — різні народності Російської Федерації, найбільше чеченців та представників так званого козацтва: донського, волзького, забайкальського тощо. Вони, до речі, «прославилися» на Донбасі як мародери «вищої категорії». Окрім приблуд з Росії, у складі незаконних збройних формувань є громадяни й інших країн. Так, українські військові затримали найманців з Ізраїлю, Сербії, Іспанії, Італії та навіть Бразилії.

Представник Генерального штабу Збройних Сил України показав журналістам фотодокази присутності на Донбасі громадян інших держав, затриманих українськими військовими. Підтвердженням того, що на території України гинуть російські військові, є й меморіал (його фотографію генерал-майор Олександр Розмазнін продемонстрував журналістам), встановлений в одній із військових частин Російської Федерації, де викарбувані прізвища тих, хто воював і загинув на території України.

Також генерал-майор Олександр Розмазнін зачитав низку доповідей. Їх надають своєму командуванню керівники російських військових частин, які незаконно знаходяться на території України. У них йдеться про обставини й кількість загиблих на території України військовослужбовців Росії.

Як розповів тимчасовий виконувач обов'язків начальника управління по роботі з особовим складом Генерального штабу Збройних Сил України, керівництво збройних сил Росії проводить постійну ротацію своїх регулярних військ, які знаходяться на території України. Адже на відміну від наших бійців-героїв, що захищають свою землю, військовослужбовці російської армії не витримують морального та психологічного навантаження. Вони не знають і не розуміють, за які цінності воюють на Донбасі.

Водночас на боці України також воюють близько 1000 іноземців. Адже є люди, які співчувають нашій державі та прийшли надавати нам безпосередню допомогу. Причому всі вони входять до складу добровольчих батальйонів. Серед тих, хто воює на боці України, є громадяни США, Франції та навіть Росії.

Скориставшись нагодою, генерал-майор Олександр Розмазнін розповів, що після 24 серпня 2014 року у зв'язку з активізацією дій збройних сил Російської Федерації в Україні, підрозділи армії РФ активно застосували артилерійські системи «Смерч», що стріляють касетними боєприпасами. Саме такими снарядами був обстріляний батальйон територіальної оборони «Київ-12». Українські військовики таку «грізну зброю» в зоні проведення антитерористичної операції не застосовують. Росія ж прагне приховати свої злочини та, скидаючи з хворої голови на здорову, намагається звинуватити у використанні касетних боєприпасів українські Збройні Сили.

Роман ВУС,
«Народна армія»

●ВОЛОНТЕРСЬКА ДОПОМОГА

Фото Андрія ШМАТОВА

МЕДИЧНІ ВСЮДИХОДИ ДЛЯ ПЕРЕДОВОЇ

На стройовому плацу бригади охорони Генерального штабу Збройних Сил України в урочистій обстановці за участю першого президента України Леоніда Кравчука, волонтера-народної артистки України Оксани Білозір, представників громадськості та ЗМІ відбулася церемонія передачі волонтерами громадської організації «Українська рада миру» ключів від двох спеціалізованих медичних автомобілів та медичного обладнання представникам військових частин спецпризначення Збройних Сил України, які беруть участь в антитерористичній операції в Донецькій та Луганській областях України.

«Українська рада миру» та організатори благодійного аукціону на підтримку нашого війська активно займаються волонтерською діяльністю. Саме з їхньої ініціативи було проведено кропітку роботу з отримання та передачі спеціалізованих військових санітарних автомобілів для лікування поранених воїнів та обладнання їх необхідними медичними засобам для надання екстреної медичної допомоги.

— Я скажу, що така допомога в зоні АТО дуже потрібна. Адже спеціалізовані медичні автомобілі з навченими екіпажами — це першочергова медична допомога саме бойовим підрозділам, — розповів начальник відділу забезпечення Управління спецоперацій Генерального штабу ЗС України полковник Юрій Трофіменко. — Члени екіпажів цих машин вже є інструкторами і можуть допомагати іншим бійцям опановувати прийоми першої медичної допомоги на полі бою. Тож спеціальне обладнання віддається в руки обізнаним людям, які можуть навчати інших. Волонтери також передали індивідуальні аптечки, групові аптечки для підрозділів та інше необхідне медичне обладнання.

Автомобіль Mercedes-Benz Unimog — це медична машина-всюдихід, що використовується Бундесвером вже впродовж 60 років після закінчення Другої світової війни. Його неодноразово вдосконалювали, і остання версія військової медичної машини стоїть на озброєнні з 1951 року. І хоча це вживані машини, але пробіг у них незначний — 30–40 тисяч кілометрів, а виглядають вони й зовсім як нові.

За висновком спеціалістів, Mercedes-Benz Unimog — це такий собі всюдихід-трактор, який може проїхати найскладнішими трасами, має 8 передач вперед, 8 назад, може виконувати всі функції життєзабезпечення. Три члени екіпажу розміщуються в кабіні та забезпечують транспортування чотирьох лежачих важкопоранених військовослужбовців на ношах, або більшу кількість — сидячи.

Важливо, що обладнання може зніматись, воно мобільне. Крім того, що здійснюється швидка евакуація поранених або тих, хто потребує допомоги, медики ще протягом якогось часу завдяки спецобладнанню можуть надавати екстрену допомогу.

— Якщо міжнародний стандарт передбачає надання допомоги військовослужбовцю протягом години, реально в умовах АТО цей процес подекуди затягується на 12 годин і більше, — стверджує волонтер, кандидат медичних наук Олександр Корнейко, — а ми хочемо за допомогою цих машин прискорити процес порятунку бійців. Адже, якщо протягом години надати необхідну допомогу і під час доставки пораненого робити необхідні маніпуляції, в нього значно зростають шанси на виживання.

— Війна обов'язково завершиться. І тоді ці машини залишаться як символ солідарності усього світу з Україною. Але найбільше я б хотів, щоб їхня допомога ніколи й нікому не знадобилася, — наголосив перший президент України Леонід Кравчук.

А народна артистка України Оксана Білозір, передаючи ключі екіпажам, від імені волонтерів додала:

— Хай то будуть ніби дві перші ластівки, які приносять щастя. Щоб від світу був мир. Хай вам щастить!

Володимир КОРНІЯКА,
«Народна армія»

●УКРАЇНЦІ — ЗВУЧИТЬ ГОРДО НА ВЕСЬ СВІТ

Фото Вадима КОВАЛЬОВА

«МИ Б ЗАГИНУЛИ, ЯКБИ НЕ ГИНУЛИ...»

Коли прогулюєшся Хрещатиком чи Печерськими пагорбами столиці, а надто — у вихідні дні, складається враження, що знаходишся у благополучній європейській країні: так само працюють ресторани, нічні клуби, з вікон яких часто лунає російська попса.

На багатьох українських телеканалах демонструються різні шоу та «мильні» серіали переважно російського походження, а «зірки» шоу-бізнесу тішать глядачів своєю творчістю. Все, як у ситих західних країнах.

Та варто зайти до військового госпіталю, як одразу розумієш оманливість цього враження, здається, що десь ти це вже бачив, а перед очима спливають кадри кінохроніки часів Другої світової війни чи майже десятирічної війни в Афганістані, коли госпіталі теж були вщент забиті пораненими. А що ще може спливати в пам'яті, коли поруч з тобою молоді люди, зціпивши від нестерпного болю зуби, ледь пересуваються на милицях? У палатах лежать обпечені, скалічені десантники, артилеристи і спецпризначенці, міцні і дужі хлопці, які ще вчора будували зовсім інші плани на майбутнє. Поруч з ними матері з виплаканими очима, сумні молоді дружини, діти.

Пояснення просте: в країні — війна. Неоголошена, підла й цинічна. Війна без правил. Ворог — держава, яку ще вчора ми вважали дружньою. Це її «вірні сини» стріляють у нас, українців, — тих, з ким донедавна спілкувалися в соцмережах, а дехто і служив у Радянській армії і фотографувався для «дембельських» альбомів. На світлинах, що й досі зберігаються в багатьох сьогоднішніх захисників України, вони мило посміхаються. Сьогодні ж дивляться на своїх однополчан крізь приціли «калашів». А вже їхні нащадки фотографуються поряд із вбитими колишніми однополчанами своїх батьків…

Капітан Миронов — один з тих, хто про війну знає не з розповідей. Під час одного з рейдів його підрозділ потрапив у засідку російських найманців, яких було у 6-8 разів більше за наших десантників. Та хлопці не відступили, а вступили в бій. Тоді Ярослав, який за кілька днів до цього повернувся з українського миротворчого підрозділу в Косові, втратив ногу.

З ним, як і з десятками інших військовиків, я познайомився в госпітальній палаті.

— Не шкодуєш, що так сталося? — запитав його.

Трохи подумавши капітан відповів:

— Я ж, вибачте, не в п'яній бійці постраждав, а виконував свою роботу — захищав рідну землю.

Сьогодні наші недавні «брати» — солдати російської армії — «частують» нас обстрілами з мінометів, «Градів», протипіхотними мінами, до речі, забороненими міжнародними конвенціями. Допомагають їм у цьому так звані козаки і добровольці. Так Кремль прагне розширити ним же вигаданий «руський мир». Утопічний. Та ще й на весь світ Росія цинічно бреше про свою непричетність до подій на Сході України. А оці хлопці, покалічені «дружніми гостинциями», зі зруйнованими долями, завадили архітекторам цього «миру» закладати його підвалини в Україні. Путіну європейський вибір українського народу став поперек горла.

Важливо, щоб політики з часом про них не забули, не згадували про них лише як про електорат — напередодні чергових виборів. Ми це вже проходили. І повторення потрібно виключити. Нині хлопці цим не переймаються. Українські солдати, офіцери, серед яких багато добровольців, як їхні діди й прадіди під час Великої Вітчизняної війни, зупинили ворога, поведінку якого старанно копіює «собіратель земель руських».

Афінському полководцю Фемістоклу, під командуванням якого грецькі війська перемогли армію персів, належать слова: «Ми б загинули, якби не гинули».

Відтоді минули тисячоліття. Але вони і сьогодні актуальні для нас, українців. Сьогодні цей світ залишають наші сини, брати, батьки. У розквіті сил. Такою дорогою ціною, як і греки в сиву давнину, відстоюють вони нашу Вітчизну, її майбутнє, майбуття своїх дітей, онуків. Народжених і ненароджених. Нас з вами. Вони — не ангели. Ангели літають в інших місцях. Але так розпорядився Господь Бог, що для нас вони стали ангелами-охоронцями у буквальному розумінні цього слова.

Не перераховуватиму імена і прізвища українських вояків, котрі воюють на Сході України і з якими познайомився останнім часом, щоб випадково когось не обминути. Практично всі вони дістали важкі поранення, багато з них втратили руки, ноги і лише дякуючи Богу і чаклунам-лікарям залишилися серед живих. Під час відвертих розмов жоден з бійців не поскаржився на долю….

Серед тих, хто загинув, визволяючи і захищаючи українську землю, воюючи з добре вишколеними російськими вояками і покидьками «місцевого розливу», вириваючись з так званого Іловайського котла, є й невідомі солдати, яких, на відміну від їхніх російських «братів», з усіма військовими почестями ховають у Дніпропетровську. Хто міг повірити, що в історії незалежної і миролюбної України, яка добровільно відмовилася від третього за потужністю ядерного арсеналу, безпеку котрої на початку 90-х гарантували провідні країни світу, з'являються могили невідомих солдатів, полеглих у борні з ворогом, що теж був серед цих гарантів?..

СОЛДАТИ Й ОФІЦЕРИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПРИЗУПИНИЛИ РОЗШИРЕННЯ «РУСЬКОГО МИРУ». САМЕ ЗАВДЯКИ ЇМ РАКОВІ ПУХЛИНИ ПІД НАЗВОЮ «ДНР» І «ЛНР» НЕ ПУСТИЛИ СВОЇ МЕТАСТАЗИ В ІНШІ РЕГІОНИ УКРАЇНИ. ДЯКУЮЧИ УКРАЇНСЬКИМ ХЛОПЦЯМ З ПОЛІССЯ І ПОДІЛЛЯ, ВОЛИНІ І ГАЛИЧИНИ РОСІЙСЬКІ ДЕСАНТНИКИ ЗРОЗУМІЛИ, ЩО «НАВЧАННЯ І МАНЕВРИ» НА УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ МОЖУТЬ КОШТУВАТИ ЇМ ЖИТТЯ

Солдати й офіцери Збройних Сил України зупинили розширення «руського миру». Саме завдяки їм ракові пухлини під назвою «ДНР» і «ЛНР» не пустили свої метастази в інші регіони України. Українські хлопці з Полісся і Поділля, Волині і Галичини надоумили російських десантників, що «навчання і маневри» на українській землі можуть коштувати їм життя. Німецький канцлер Фрідріх Бісмарк вважав солдатів «робочими кончиками, здатними виграти війну і своєю непомітною працею значно переважувати галасливу роботу сотень політиків». Щось додавати до сказаного «залізним канцлером» немає потреби…

●БЛІЦОПИТУВАННЯ

«СЬОГОДНІ В СУСПІЛЬСТВІ ІНАКШЕ СТАВЛЕННЯ ДО АРМІЇ...»

Слово «захисник» сьогодні сприймається інакше, ніж учора. Адже саме солдати й офіцери відстоюють нашу незалежність, територіальну цілісність, майбутнє наше і наших дітей…

Напередодні 23-річниці ЗС України «НА» поцікавилася у представників різних верств населення їхнім ставленням до нашого війська.

Валентин БАДРАК, директор Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння:

— Упродовж десятиліть наша армія деградувала. Адже за весь час існування нашого війська воно фінансувалося за залишковим принципом. Це призвело до того, що частини і підрозділи не отримували нових літаків і вертольотів, сучасних систем артилерійського та ракетного озброєння. І це при тому, що наші підприємства виробляли новітні зразки зброї, військової техніки, які продавалися за кордон! Та ситуація, що склалася сьогодні на Сході країни, змусила нове керівництво держави переглянути ставлення до своїх захисників. За короткий проміжок вдалося дуже суттєво підвищити боєздатність Українського війська. І коли б не втручання регулярної російської армії, наші вояки давно б покінчили з терористами.

Впевнений: якщо сьогоднішня динаміка збережеться і надалі, то в недалекому майбутньому матимемо одну з кращих армій Європи.

Андрій МИТЧЕНКО, майор:

— Неоголошена війна, яку веде проти нас Росія, показала: Українське військо сильне насамперед патріотами, ми переконалися, що служать у ньому люди, для яких Україна — понад усе.

Наші солдати й офіцери виявляють мужність, героїзм, готовність пожертвувати своїми життями за рідну землю. Сьогодні в суспільстві зовсім інше ставлення до армії, ніж було до недавнього часу. Українці побачили, що лише Збройні Сили здатні протистояти ворогу, який зазіхає на нашу територіальну цілісність.

Сергій ОТКИДАЧ, солдат строкової служби:

— Відверто кажучи, раніше до війська ставився досить скептично, вважаючи, що час, проведений у солдатському однострої, — даремно згаяний час. Та після кількох місяців служби зрозумів, що помилявся. Особливо з початком подій у Донецькій та Луганській областях. Вони переконливо довели, що солдати й офіцери нашої армії дійсно є головними захисниками країни. Коли б не вони, то ворог не обмежився б тією територією, яку захопив.

Частина, в якій я служу, виконує специфічні завдання, нас не відправляють в зону антитерористичної операції. Але зі спілкування з товаришами знаю, що переважна більшість з них готова відбути на Донбас. І воювати з ворогом.

Тетяна ЛЕВЧУК, бібліотекар:

— 6 грудня для мене — знакова дата. В цей день я, донька полковника у відставці, святкуватиму і день Збройних Сил України, і день народження сина. Я пишаюся нашою армією, тим, з якою самовідданістю і мужністю наші солдати й офіцери виконують свій обов'язок на Сході країни. Вони — справжні державники, справжні патріоти, яких усі ми маємо поважати і всіляко підтримувати..

Григорій БАРЧУК, полковник у відставці:

— Хоча я давно зняв військовий однострій, але переймаюся долею своєї країни, Українського війська. Кожна загибель наших військовиків на Сході України відгукується в серці болем. Але я впевнений, що наші Збройні Сили захистять нашу рідну українську землю від ворогів.

Сьогодні важко всім патріотам України. Та найважче нашим солдатам, офіцерам, котрі зі зброєю в руках відстоюють нашу державність. Я вірю, що вони впораються з цим складним завданням!

Матеріали сторінки підготував Сергій ЗЯТЬЄВ, «Народна армія»

●З БЛОКНОТА ЖУРНАЛІСТА

ДОЛІ ЛЮДСЬКІ НА 23-Й ІСТОРИЧНІЙ ПАРАЛЕЛІ

Перший міністр оборони України генерал-полковник Костянтин МОРОЗОВ під час зустрічі з журналістами газети «Народна армія» (1991 рік)

23 роки тому я не мав диктофона, про ноутбук навіть і не мріяв. Адже на той час основним знаряддям журналістів були записник і авторучка. Пам'ятаю, як заздрив однокашнику по військовому училищу, який, побувавши в США, привіз звідти японську «соню».

Проте в мене залишилося багато блокнотів — незмінних супутників відряджень. У них занотовував інформацію про всі події, пов'язані зі створенням та розбудовою Збройних Сил України. Більшість з них можна позначити словом «вперше». А загалом я б назвав їх так: долі людські на 23-й історичній паралелі. Бо кожен з 23 років існування національного війська — це вже історія, а люди, що заповнювали її сторінки, є прикладом для сьогоднішніх захисників України у виконанні військового та патріотичного обов'язків.

Гортаю сторінки блокнота помічені груднем 1991 року. Це нотатки про першу нараду з військовослужбовцями, яку провели 12 грудня перший Президент України Леонід Кравчук і Прем'єр-міністр Вітольд Фокін. Того дня Леонід Макарович привітав представників командувань військових округів, флоту, інших силових структур з прийняттям Закону «Про Збройні Сили України». Він також повідомив, що бере на себе виконання обов'язків Головнокомандувача Збройних Сил незалежної держави. Наведу рядки тих нотаток, які відтворюють атмосферу доленосної події: «На обличчях присутніх можна було прочитати гаму почуттів: від гордості за причетність до такої події до усвідомлення особистої відповідальності за здійснення перетворень, учасниками яких жоден з них ще ніколи не був. Водночас я не помітив проявів якоїсь невпевненості, сумніву щодо успіхів у створенні національного війська. Хоча всі розуміли, що починати цю справу їм належить з чистого аркуша і, звісно, попереду їх очікують численні проблеми, які доведеться розв'язувати вже наступного дня.

Учасники наради отримали відповідь і на запитання, чи матимуть юридичну силу розпорядження з Москви. На що перший Міністр оборони України генерал-полковник Костянтин Морозов відповів: «Подвійного підпорядкування у військах не має бути».

Звістка про незалежність України і початок розбудови національного війська як схід сонця освітила неозорі простори Радянського Союзу, де служили тисячі військовослужбовців — вихідців з тепер уже суверенної держави. Уявляю, які почуття охопили їх, коли вони дізналися про такі хвилюючі новини з рідного краю. У багатьох виникло бажання повернутися додому і присвятити подальше життя службі у Збройних Силах України. У записниках того часу зберігаються прізвища деяких представників багатотисячного «національного десанту» офіцерів, які повернулися в Україну і склали присягу на вірність Українському народу.

Мені довелось зустрічатися з деякими з цих військових. Серед них був генерал-полковник Іван Біжан. Я знав його з того часу, коли він ще командував мотострілецькою дивізією в Середньоазіатському військовому окрузі (САВО). Потім він продовжив навчання в Москві, отримав там високу посаду. Але коли дізнався про створення Збройних Сил України, кинув усе і прибув до Києва. На посадах заступника, першого заступника Міністра оборони України Іван Біжан багато зробив для розбудови національного війська.

Знав також ще по службі в САВО я й командира спеціальної артилерійської бригади, яка була найкращою у військах округу Василя Телелима. Він теж покинув Москву заради служби на українській землі. Сьогодні лауреат Державної премії у галузі науки та техніки, доктор військових наук, професор генерал-лейтенант Василь Телелим очолює Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.

Можу розповісти ще про багатьох військовослужбовців, які, повернувшись на рідну землю, із натхненням розпочали службу у Збройних Силах України. Наведу черговий запис зі свого нотатника: «Станом на 29 січня 1992 року на вірність народу присягнули 270 тисяч військовослужбовців. А першим склав присягу рівненський полк зв'язку, яким командував на той час народний депутат СРСР, один з організаторів Спілки офіцерів України полковник Вілен Мартиросян. Я бачив, як сяяли очі, які були красиві обличчя в тих, хто брав участь у цьому заході. А з якою любов'ю дивилися на цих воїнів місцеві жителі. Вони були для них захисниками не «великого и могучего Советского Союза», а рідної України!».

Добре пам'ятаю ще одну подію, яка зафіксована в моєму журналістському записнику. На початку квітня 1992 року Президент України Леонід Кравчук видав наказ про невідкладні заходи щодо будівництва Збройних Сил і зокрема про формування Військово-Морських Сил України. Одним із перших кроків до цього став спуск на воду флагманського корабля «Гетьман Сагайдачний». Коли спілкувався з екіпажем корабля, працівниками заводу, які побудували його, ще раз переконався: люди повірили в те, що держава матиме сучасні Збройні Сили.

Та особливо мені запам'яталася подія, яка засвідчила зростання міжнародного авторитету Української армії. Маю на увазі 1997 рік, коли Сполучені Штати Америки вперше запросили на навчання до школи управління імені Джона Кеннеді Гарвардського університету майже 30 фахівців з питань національної безпеки Міністерства оборони України, інших вітчизняних силових міністерств та відомств. Наявність диплому про її закінчення є однією з умов при призначенні на генеральські та високі державні посади в США. Так, усі посли США в Україні були випускниками цього факультету Гарвардського університету. Зазначу, що випускниками тієї школи є й перший заступник Міністра оборони України Іван Руснак та генерал-лейтенант Василь Телелим, про якого вже згадував.

Про те, з якою увагою до наших «студентів» ставилося керівництво Пентагону й університету, свідчать такі факти. Нами безпосередньо опікувався і читав лекції радник Міністра оборони США з питань співробітництва з українським військовим відомством генерал Ніколас Карців. В одному з виступів перед нами він зауважив: «За часів «холодної війни» ми дивилися один на одного через приціли гармат, танків, радари стратегічних балістичних ядерних ракет. А тепер будемо співпрацювати заради миру і розвитку співробітництва з військових питань між США та Україною». Наведу цікаву деталь, яка показує, як на новій історичній паралелі переплелися долі людей.

Перший похід флагмана ВМС Збройних Сил України «Гетьмана Сагайдачного» до Америки

Генерал Карців добровольцем двічі воював у В'єтнамі, був там поранений. За часів «холодної війни» командував механізованою дивізією, яка дислокувалася поблизу кордону із соціалістичною Німеччиною і мала завдання протистояти можливому наступу Радянської армії. У складі нашої групи був народний депутат України генерал-майор Адам Чікал. Він теж двічі побував на війні в Афганістані, де командував полком, двічі був там поранений. Так співпало, що день народження його припав на час навчання в Бостоні. За дружнім столом були присутні два американські генерали та підполковник Бундесверу…

Наведу ще один приклад високої довіри американців до українських військовослужбовців, яких запросили на навчання до Гарварду. Три дні після закінчення школи імені Дж. Кеннеді ми провели у Вашингтоні. Побували і в Пентагоні, де нам показали надтаємний об'єкт — кризову залу. Це таке приміщення, де керівництво держави приймає рішення щодо натиснення ядерної кнопки на випадок війни. Поряд із ним — командний пункт. Коли зайшли до нього, побачив, як по величезному екрану, електронній карті світу, неквапливо рухався промінь развертки. Ось він висвітлив пуск ракети на протилежному боці земної кулі. Американський полковник, українець за походженням, що чергував на КП, пояснив спокійним голосом: «Комп'ютерні системи видали дані про курс її польоту — не в бік Америки. А по друге, це був плановий пуск, про час якого заздалегідь повідомлено. Тому ми такі спокійні…»

В ході екскурсії по Пентагону в одному з кабінетів я побачив мішечок з насінням соняшника. Полковник, побачивши моє здивування, пояснив: «Це з першого урожаю з вашого колишнього ракетного поля, як свідчення того, що Україна добровільно знищила свій ракетно-ядерний потенціал і обрала курс без'ядерної держави».

У моєму щоденнику є запис за 5 січня 1996 року такого змісту: «Сьогодні на ракетній базі під Первомайськом міністри оборони України Валерій Шмаров, Росії Павло Грачов та їхній американський колега Уїльям Перрі разом увімкнули ключі на підрив першої з 176 міжконтинентальних балістичних ракет третього у світі за потужністю ядерного арсеналу». А через рік на цьому колишньому ракетному полі зацвіли соняшники. Саме той мішечок із їхнім насінням я побачив у Пентагоні...

Я свідомо стільки уваги приділив події, пов'язаній з першим запрошенням на навчання в Гарвард українських фахівців з питань національної безпеки. Бо це, на моє переконання, було визнанням авторитету Збройних Сил України. Він був здобутий і першою миротворчою місією 240-го спеціального окремого батальйону, і високим професіоналізмом, продемонстрованим нашими воїнами на перших міжнародних навчаннях на території України. Сприяли цьому і перший візит до США флагмана ВМС ЗС України «Гетьмана Сагайдачного», і багато інших заходів такого характеру. Саме вони припали на пік авторитету української армії як у нашій країні, так і у світі.

На жаль, у наступні роки поступово розпочався етап руйнації національного війська. Він закінчився тим, що вперше за роки незалежності України чобіт окупанта з сусідньої держави ступив на нашу землю. Такий виклик та загроза національній безпеці, цілісності України змусили керівництво держави, уряду, Верховної Ради вжити невідкладних заходів задля гарантування державної безпеки, підвищення боєздатності Збройних Сил України. Завдяки ним, а також всенародній підтримці українські військовослужбовці в ході антитерористичної операції демонструють зразки мужності, героїзму, готовності надійно захищати Україну. На перемогу їх надихає й моральна та технічна підтримка світової спільноти.

Володимир ЧІКАЛІН, «Народна армія»

Народна армія
6 грудня 2014 року

●ТВОЇ СИНИ, БАТЬКІВЩИНО!

НІХТО, КРІМ НАС, НЕ ЗАХИСТИТЬ УКРАЇНУ!

Ми сидимо в наметі житомирських десантників і намагаємося зігрітися біля «буржуйки». Моєму співрозмовнику лише 22 роки, проте в його очах, наче у книжці можна прочитати, що молодому офіцерові довелося пережити за дев'ять місяців бойових дій. Вглядаюся в це молоде обличчя і розумію: вік на війні — поняття умовне.

Свою військову кар'єру старший лейтенант Михайло Яценко розпочав у 13 років, коли вступив до Київського військового ліцею імені Івана Богуна. Це був його перший крок на шляху до заповітної мрії стати офіцером-десантником. Згодом були важкі іспити під час вступу до Академії сухопутних військ. Швидко промайнули роки навчання, і от вчорашній курсант уже приймає взвод у 95-й оаембр. Тоді, вдивляючись в обличчя своїх підлеглих, більшість з яких були старші та досвідченіші за нього, лейтенант Яценко й уявити не міг, що за деякий час йому доведеться вести цих людей у справжній бій.

Його війна розпочалася в березні, коли підрозділ десантувався посеред поля на Чонгарському перешийку для відбиття можливого нападу російських військ з кримського напрямку. Згодом десантники отримали наказ узяти під контроль газорозподільну станцію на Арабатській стрілці.

— Там ми близько місяця стояли за 300 метрів від позицій російських «зелених чоловічків», — розповідає Михайло. — До останнього не хотілося вірити, що це — війна.

Невдовзі десантників вертольотами перекинули під Добропілля на Донеччині, а потім у Краматорськ для оборони аеродрому. Маючи у своєму інженерному арсеналі лише саперні лопатки, Михайло разом із підлеглими облаштовували вогневі позиції, з підручних засобів створювали укриття. Саме завдяки вмілому командуванню, добре обладнаній позиції та мужності десантників усі атаки супротивника були відбиті.

Початок на 1 стор.

Старший лейтенант Михайло ЯЦЕНКО

— Найбільше нам тоді дошкуляв АГС-17, який російські найманці встановили на цвинтарі. Однак наші спецпризначенці швидко змусили його «замовкнути», — розповідає старший лейтенант Яценко.

МИ ЗАВАНТАЖИЛИ ПОРАНЕНИХ НА СВОЮ БРОНЮ, СКІЛЬКИ ВИСТАЧИЛО МІСЦЯ, ТА ВІДІЙШЛИ ДО БЕЗПЕЧНОЇ ЗОНИ. АЛЕ ВСІХ «300-Х» МИ ЗАБРАТИ НЕ ЗМОГЛИ. У ПІДБИТИХ МАШИНАХ ЩЕ ЗАЛИШАЛИСЯ ПОРАНЕНІ… НЕ ГАЮЧИ АНІ ХВИЛИНИ, МИ ПОВЕРНУЛИСЯ ПО НИХ. НАС ВРЯТУВАЛО ЛИШЕ ТЕ, ЩО БОЙОВИКИ ЧОМУСЬ ВДРУГЕ НЕ ВИКОРИСТОВУВАЛИ ПРОТИТАНКОВІ ЗАСОБИ, ОБМЕЖУЮЧИСЬ ЛИШЕ СТРІЛЕЦЬКОЮ ЗБРОЄЮ

Далі житомирські десантники отримали бойове завдання розбити добре укріплений блокпост терористів під населеним пунктом Семенівка. Саме в тому запеклому бою загинув його командир батальйону Герой України підполковник Тарас Сенюк, а половину бійців підрозділу лейтенанта Яценка поранили.

— Лише за кілька місяців я дізнався, що там був не блокпост, а табір підготовки російських найманців, де, як кажуть, був пристріляний кожний метр, — згадує мій співрозмовник. — У тому бою я добре зрозумів, що ми маємо справу не з простими ополченцями, а з добре підготовленими бойовиками, які далеко не вперше перебувають у «гарячій» точці.

Згодом довелося тримати оборону на першому блокпосту біля селища Мирне неподалік Слов'янська. Саме на цей блокпост терористами було здійснено першу за весь час проведення АТО танкову атаку.

— Ми знали, що в бойовиків є міномети та гранатомети, однак не очікували атаки важкої бронетехніки, — продовжує розповідь Михайло. — Майже з першого пострілу був знищений один з моїх БТРів, загинув навідник КПВТ. Від куль снайпера та осколкових поранень загинув розрахунок ПТРК «Фагот». Не маючи потужних вогневих засобів, ми змушені були відступити…

На все життя він запам'ятає, як під шаленим обстрілом російської реактивної артилерії влітку вони прикривали вихід з оточення підрозділів 79-ї оаембр та 72-ї омбр.

А ще був відчайдушний рейд на оточений 32-й блокпост. Доставити вантажі з боєприпасами та продовольством туди не міг жоден конвой.

— Щоб успішно дістатися на 32-й блокпост, наш підрозділ мав здійснити відволікаючий маневр. І ми добре розуміли, на що йшли, — зазначає Михайло. — Окрім трьох штатних БТР-80, нам були придані танк та дві бойові машини піхоти. Будь-якої хвилини ми очікували на засідку терористів. Зрештою так і сталося. Першими влучними пусками з ворожих ПТКРів було виведено з ладу танк та БМП. Згодом підбили два наші бронетранспортери. Інша «беха» через несправність гармати змушена була відійти… На полі бою було багато поранених, котрих за будь-яку ціну потрібно було витягнути з-під вогню.

Попри шквальний обстріл та небезпеку, лейтенант Яценко віддав наказ своєму екіпажу на евакуацію поранених.

— Ми завантажили поранених на свою броню, скільки вистачило місця, та відійшли до безпечної зони. Але всіх «300-х» ми забрати не змогли. У підбитих машинах ще залишалися поранені… Не гаючи ані хвилини, ми повернулися по них. Нас врятувало лише те, що терористи чомусь вдруге не використовували протитанкові засоби, обмежуючись лише стрілецькою зброєю, — розповідає офіцер.

За вміле керування підрозділом лейтенант Яценко отримав чергове військове звання «старшого лейтенанта» достроково. А нещодавно за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність Військовій присязі Указом Президента України старший лейтенант Михайло Яценко був нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

Проте не лише бойовими буднями та гіркими втратами запам'ятався Михайлові Донбас. Саме тут, у звільненому Слов'янську, він зустрів чарівну красуню Віолету. Місяць тому вони одружилися.

…За роки своєї служби старший лейтенант Яценко брав участь у двох парадах. Перший раз — у розрахунку ліцеїстів-барабанщиків під час навчання у військовому ліцеї. Удруге Михайло карбував крок на майдані Незалежності цього року в «коробці» учасників АТО. Але він твердо впевнений, що в його житті буде ще третій парад — парад Перемоги, коли з української землі виженемо ворога.

Валентин ШЕВЧЕНКО,
«Народна армія»

●ЛЮДИ ОБОВ'ЯЗКУ

Молодший сержант військової служби за контрактом Дмитро ДЕВ'ЯТИЛОВ

МУЖНІЙ ОБОРОНЕЦЬ ДОНЕЦЬКОЇ «ФОРТЕЦІ»

Його перший бій тривав довго й запам'ятався на все життя. Він лежав разом з товаришами на гарячій бетонці злітної смуги аеропорту «Донецьк» під шаленим обстрілом. Терористи вміло били по них з гранатометів, поливали з великокаліберних кулеметів, намагаючись взяти «в лещата». За командою командира Дмитро схопився і швидко побіг до БМП. Все зробив начебто вірно — розрахував час на перебіжку, визначив відносно безпечне місце. Важко було лише змусити себе піднятися під нищівним вогнем. Та Дев'ятилов опанував себе, подолав десятки метрів бетонки і впав на неї. І саме в цю мить граната з АГСа просвистіла над головою...

Тоді доля зглянулася на нього. Дмитро Дев'ятилов неодноразово повертається думками до того першого бою і замислюється: чому йому так пощастило? Можливо, заради братика, якого Дмитрові ще належить «вивести в люди». А, можливо, зберегла бійця його любов до рідного краю, до України. Такий патріотизм був притаманний Дмитру з дитинства. Місто, де народився і виріс Дев'ятилов, розташоване в мальовничому краю. Не любити Кіровоград, як стверджував Дмитро, неможливо.

— Особливо подобалося мені в дитинстві підійматися на горище, з якого наше місто було видно, як на долоні, — розповідав Дмитро. — Все навколо далеко-далеко проглядалося. Саме тоді я вперше і серцем, і душею відчув, що таке Україна. Вирішив, що коли виросту, стану її надійним захисником.

На війні Дмитро Дев'ятилов мав позивний «Дев'ятий».

…Розвідники отримали бойове завдання замінувати лісосмугу, якою терористи намагалися пройти та відрізати захисників у будівлях донецького аеропорту від селища Піски. Завдання бійці виконали. Коли поверталися, натрапили на дозор російських найманців. Бій відбувався на відкритій місцевості. Те, що поранення дуже серйозне, «Дев'ятий» зрозумів не відразу. Був сильний удар. Куля влучила в руку. Відповз і почав перевіряти правою рукою, чи ліва на місці…

— Коли він мені подзвонив, я вже тоді відчувала, що з ним сталося нещастя. Серце матері було не на місці, — розповіла Людмила Олександрівна — мама Дмитра. — Сказав, що поранений і говорити йому важко.

Дмитро витримав уже сім операцій. І лікування триває досі. Під час відпустки він зустрівся з коханою дівчиною Аліною Єсіповою і вони вирішили будувати майбутнє разом.

Нещодавно молодший сержант військової служби за контрактом Дмитро Дев'ятилов, розвідник 3-го Кіровоградського полку спецпризначення, був нагороджений іменною вогнепальною зброєю. Як зазначалося в поданні на таку нагороду: «За героїзм, проявлений у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, а також продемонстровані при цьому особисту мужність, стійкість, високий патріотизм і вірність Військовій присязі».

Під час відпустки Дмитро разом із братом відвідав улюблене місце на рідній річці. Тоді ще раз подякував Богу і долі за те, що у травні в донецькому аеропорту зберегли йому життя. Заради того, щоб мав можливість поставити на ноги молодшого брата — Богдана, своїх майбутніх дітей, онуків. Тоді він розповів молодшому брату і про бойових товаришів, з якими разом захищав донецький аеропорт, який уже назвали українською «Брестською фортецею». Слухаючи розповідь брата, Богдан забув і про вудку, і про риболовлю…

За обрій заходило на відпочинок стомлене сонце. А на світанку знову настане день. За те, щоб він приніс мир та спокій і на донбаську землю, пролив свою кров у донецькому аеропорту і мужній розвідник Дмитро Дев'ятилов.

Тарас МАШКОВЕЦЬ,
«Народна армія»

●З КОГОРТИ ПАТРІОТІВ

ПРАГНЕННЯ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Сержант Андрій СЛОБОДЯНЮК

Сержанту Андрію Слободянюку лише 21 рік. За кілька місяців участі в антитерористичній операції на Сході країни цей спецпризначенець заслужив три нагороди — орден «За мужність» III ступеня, відзнаку від Міністра оборони України «За зразкову службу» і срібну медаль «За оборону міста Краматорськ». А коли після поранення військові лікарі констатували, що на передову він зможе повернутися не скоро, Андрій вирішив реалізувати свою давню мрію стати офіцером. Не закінчивши повний курс лікування, він виписався зі шпиталю, аби встигнути подати документи на вступ до військового вишу, і тепер навчається в Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Андрій народився у Хмельницькому. Мати — Людмила Павлівна — фактично виховувала сина сама. До речі, вже близько 13 років жінка служить у війську, нині — старшим механіком вузла зв'язку 19-ї ракетної бригади. Тож що таке військова служба, син знав добре і бачив, як мати заробляє на хліб. Після закінчення школи він і сам пішов працювати, аби покращити матеріальне становище сім'ї й по-чоловічому підтримати її. А коли призвали до війська, без вагань пішов виконувати конституційний обов'язок.

— Я був призваний у 80-ту окрему аеромобільну бригаду. Закінчив навчальний підрозділ та набув кваліфікацію командира аеромобільного відділення 3-го класу. А через вісім місяців служби підписав контракт. Це було в жовтні 2012, — розповів сержант Андрій Слободянюк.

Ще рік він прослужив у бригаді. За цей час узяв участь у навчаннях «Рапід Трайдент» та «Кленова арка», здійснив 12 стрибків з парашутом і провів чимало часу на польових практичних заняттях. Згодом перевівся ближче до дому — у 8-й окремий полк спеціального призначення на посаду командира розвідувального відділення.

КОЛИ ПІСЛЯ ПОРАНЕННЯ ВІЙСЬКОВІ ЛІКАРІ КОНСТАТУВАЛИ, ЩО НА ПЕРЕДОВУ ВІН ЗМОЖЕ ПОВЕРНУТИСЯ НЕ СКОРО, АНДРІЙ ВИРІШИВ РЕАЛІЗУВАТИ СВОЮ ДАВНЮ МРІЮ СТАТИ ОФІЦЕРОМ

— В один із днів на початку березня в полку оголосили бойову тривогу. А за декілька днів уся наша частина виїхала в зону антитерористичної операції. Згодом вирушили до Краматорська, — пригадує хронологію подій молодший командир.

Саме тут, у Краматорську, на початку травня, військовослужбовців полку залучили до активних бойових дій. Перший бій сержанта Андрія Слободянюка відбувся 4 травня. Відтоді всі чітко усвідомили — йде війна.

— Добре пам'ятаю і 18 травня. Вже півтори доби ми сиділи в засідці біля кладовища, чатуючи на ворога, який регулярно обстрілював наші позиції з мінометів. Та «рибка», яку впіймали, була «жирнішою», ніж очікували, — на позицію прибули терористи з переносним зенітним ракетним комплексом. Саме в цей час у даному районі виконували розвідувальні польоти наші льотчики на Су-24. Вони і були мішенню для найманців. Командир групи доповів командиру полку і отримав наказ негайно знешкодити ворога. Операцію провели вдало: троє терористів загинули, двоє отримали поранення. Ми захопили ПЗРК та два заряди до нього. А підкріплення, яке приїхало до нас, знищило кілька десятків російських найманців, які прикривали своїх поплічників, — розповів сержант Андрій Слободянюк.

У червні група спецпризначенців, до якої входив і Андрій, брала участь у пошуку літака-розвідника Ан-30 та порятунку екіпажу, на який полювали бойовики. Завдяки професійним діям наших вояків, рішучості і сміливості вдалося врятувати двох льотчиків, які вижили після падіння літака, та доставити тіла трьох загиблих членів екіпажу.

У липні спецпризначенці вели запеклі бої під Луганськом. Проривали оборону ворога, аби деблокувати аеропорт, в якому тримали оборону колишні співслужбовці Андрія — вояки з 80-ї окремої аеромобільної бригади. У ході цих боїв 20 липня постраждала майже вся група, а її командир майор Олександр Петраківський досі знаходиться у важкому стані в одному з лікувальних закладів. А 27 липня під час танкової атаки російських найманців був поранений і сам Андрій.

— Я з іншими військовослужбовцями вів на одному з териконів спостереження за ворогом. Зокрема ми передавали координати цілей нашій артилерії. Десь о пів на шосту вечора ворог почав обстрілювати нашу позицію з мінометів, а потім задіяв танкові підрозділи. Поки добігли до укриття, по нас тричі стріляли з танкової гармати. На жаль, третій снаряд розірвався поряд і вибуховою хвилею закинув нас з офіцером — артилерійським розвідником у схованку, — розповів сержант.

Не усвідомлюючи, що він поранений, сержант Слободянюк зупиняв кровотечу, накладаючи пов'язки пораненому в шию і спину артилеристу. Потім вже надавали допомогу йому, коли запекла від болю нога. Лише через два дні поранених спустили з терикону і доправили в польовий шпиталь. Потім сержанта Андрія Слободянюка лікували в Харківському і Хмельницькому військових госпіталях. Поранена нога й досі болить. Та хлопець впевнений, що все буде гаразд.

Тепер, навчаючись в академії, він передає бойовий досвід товаришам-курсантам. Часто за порадою до нього звертаються й офіцери навчального закладу. На факультеті ракетних військ і артилерії Андрій опановує фах артилерійського розвідника.

— У 8-му полку спеціального призначення залишилося багато друзів, з якими продовжую підтримувати зв'язок. Спілкуємося майже щодня зі старшим солдатом Маратом Муратовим (він важко поранений), санінструктором нашого підрозділу старшим солдатом Денисом Ляпуновим, який і надав мені першу медичну допомогу. Хлопці продовжують службу за контрактом, а мене підтримують у моєму бажанні за п'ять років стати офіцером, — розповідає сержант Слободянюк.

За словами заступника начальника факультету ракетних військ і артилерії з виховної роботи підполковника Юрія Полтавця, на факультеті навчається 30 курсантів-першокурсників, що брали участь у антитерористичній операції. Четверо з них, зокрема й сержант Андрій Слободянюк, — орденоносці.

— І ми цим дуже пишаємось! — зазначив офіцер-вихователь.

Віталій СТЕЧИШИН,
«Народна армія»

●ОБЛИЧЧЯ МУЖНОСТІ

«НАГОРОД ГІДНИЙ УВЕСЬ МІЙ ЕКІПАЖ»

Питаючи офіцерів 17-ї танкової бригади про військовиків, які особливо відзначилися в зоні антитерористичної операції, від багатьох почув прізвище заступника командира взводу старшого сержанта Євгена Мохтана. Він нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

— Високих нагород гідний увесь мій екіпаж. От, наприклад, механік-водій старший солдат Олександр Тодосенко... Якось під Первомайськом нам у передній бронелист влучила граната з РПГ, зрикошетила й вибухнула під днищем. Від потужного струсу в нас «вибило» систему керування. А БМП — не зенітка. Тут вручну наводиться досить важко. Тож механік-водій розвертав машину в потрібні боки з такою майстерністю, що навідник лише докручував на кілька градусів гармату і вражав ціль. І це при тому, що по нас працювали снайпер і міномет. Та ми перемогли! Або ще був випадок, — продовжив Євген, — якось наша колона під час маршу потрапила в засідку. Механіку-водієві снайпери побили всі триплекси. Тоді він відкрив люк і продовжив вести машину по-похідному. «Проскакував» від укриття до укриття так, що ворог не встигав прицілитися. А після бою ми оглянули машину і навпроти його голови у фальшборті нарахували зо півдесятка дірок від куль. Причому всі можна було накрити однією долонею. Тоді ми святкували його другий день народження.

Про навідника гармати Євген теж говорить із захопленням та вдячністю:

— На нашій машині був «засвічений» нічний приціл командира. У навідника старшого солдата Владислава Лісового він працював, що неабияк рятувало ситуацію. Владислав сам виявляв, ідентифікував та знищував цілі. У бою, в принципі, так і треба, а не як у навчанні: виявив, ідентифікував, доповів командиру, отримав наказ на ураження, знищив і знову доповів. У бою ворог не чекає на проходження наших команд. Вигулькне на мить і мерщій ховається. Встигнеш знищити — переміг. Ні — сам стаєш мішенню.

Цей бойовий досвід з'явився не відразу. Поперва усе було не те, що незвично, а буквально вдивовижу. Війна виявилася зовсім не такою, якою її описували у книгах. Практично ніхто не був до неї готовий. На весь підрозділ, де служив Євген, було лише кілька тих, хто мав миротворчий досвід. Але й вони до пуття не знали, як воно буде.

Старший сержант Євген МОХТАН

— Спочатку ми передислокувалися в місто Ізюм Харківської області. Там розгорнули базовий табір. Звідти вирушали на блокпости, — розповів Євген. — Про бойові дії чули з розповідей. Інколи до нас, правда, долітали звуки бою, але вони нічим не відрізнялися від канонади на вогневих містечках та директрисах. А потім наш взвод придали підрозділу Нацгвардії, який діяв у районі Первомайська. Пам'ятаю, командир скликав усіх до штабу і почав на карті показувати, куди кому наступати, де противник, які його сили і засоби, де вогневі точки, де, можливо, засідки, — пригадав Євген. — А потім був бій...

— Певний час мій екіпаж працював з відділенням розвідки. Якось нам надійшла команда про забезпечення спостережного поста в районі Дебальцевого. Місцеві мешканці поскаржилися на «кочівний» мікроавтобус з мінометом, з якого обстрілюють житлові квартали. На тамтешньому перехресті організували «секрет» з двох офіцерів і сержанта. Зв'язок з ними був організований лише прихованими сигналами, — згадує Євген. — Коли вони не вийшли на зв'язок у встановлений час, нас відправили для з'ясування причини. Під'їжджаємо й бачимо на перехресті наших загиблих розвідників. Не встигли спішитися, як по нас почали стріляти. Навідник не розгубився й відкрив вогонь у відповідь.

ВІЙНА ВИЯВИЛАСЯ ЗОВСІМ НЕ ТАКОЮ, ЯКОЮ ЇЇ ОПИСУВАЛИ У КНИГАХ. ПРАКТИЧНО НІХТО НЕ БУВ ДО НЕЇ ГОТОВИЙ. НА ВЕСЬ ПІДРОЗДІЛ БУЛО ЛИШЕ КІЛЬКА ТИХ, ХТО МАВ МИРОТВОРЧИЙ ДОСВІД. АЛЕ Й ВОНИ ДО ПУТТЯ НЕ ЗНАЛИ, ЯК ВОНО БУДЕ

Противник замовк. Та не надовго. Коли прибула «таблетка» за тілами, а ми готувалися до від'їзду, по нас почали працювати снайпери. Ніхто й оком не встиг змигнути, як поцілили у двох наших. Ми відкрили вогонь по всіх потенційно небезпечних укриттях і відійшли. На ранок повернулися, аби обшукати небезпечні хащі. В одному з обстріляних нами місць знайшли закривавлені бинти, упаковки від медпрепаратів та розсипані патрони 5,45 мм з чорним обідком. Коли ми доставили їх на базу, фахівці визначили, що це так звані патрони «з посиленою пробивною дією», яких у нашому війську не знайти.

Іншим разом під час зачистки старший сержант Євген Мохтан та підлеглі зайшли в «зеленку» і натрапили на засідку. Були без машини. Євген скомандував атакувати, і наші хлопці приголомшили противника. Обійшовши з флангів і перестрілявши нападників, за їхнім розташуванням на місцевості військовики зрозуміли, що на них готували пастку. Якби вони залишилися на місці, то потрапили б під перехресний вогонь кулеметів. А перехопивши ініціативу, виграли.

— А були ситуації, які змінювали світогляд. Так, одного разу, коли ми стояли на блокпосту в районі Розсипного, нас накрили «Гради». Точніше стріляли в наш бік, — продовжував Євген. — Перший снаряд влучив на територію блокпоста. Другий — у кафе, в будівлі якого ми ночували. А решта «пішли» в сусіднє селище. Згодом до нас прийшла бабуся й просить: хлопці, прийдіть, допоможіть, бо щось у даху хати стирчить. Ми пішли, а там «труба» ракети, що не розірвалася. Немов надгробок на російсько-український дружбі. І як тепер із цим жити?

Роман БАКУМЕНКО,
«Народна армія»

Авіатори 204-ї Севастопольської бригади тактичної авіації імені Олександра Покришкіна повітряного командування «Південь» Повітряних Сил ЗС України без зброї, розгорнувши Державний прапор, пішли на озброєних росіян, незважаючи на постріли

Курсанти Академії ВМС України імені П.С. Нахімова дали наглядний урок патріотизму, виконавши Державний гімн України під час підняття російського триколору

У країні було проведено три хвилі мобілізації. Перед відправкою на Схід України, в зону проведення АТО, сформовані підрозділи пройшли бойове злагодження

Військовослужбовець одного із взводних опорних пунктів прикриває відступи до Курахівської ТЕЦ

Українські військові виїжджають на чергове завдання

Евакуація пораненого до вертольота

Військовослужбовці з мешканцями Слов'янська

Наші в Сіверську

Президент України Петро Порошенко вручає державну нагороду — Золоту Зірку Героя України полковнику Ігорю Гордійчуку

Підірвані мости, які відновлюють українські військові

У перерві між боями

Перший номер спецвипуску газети «Народна армія» в зоні АТО. Для солдатів інформація не менш важлива, ніж вода і боєприпаси

Народна армія
6 грудня 2014 року

ПІДГОТОВКА ВІЙСЬК

ВИПРОБУВАННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЮ ОПЕРАЦІЄЮ

Два роки тому в Збройних Силах України запровадили нові підходи до організації бойової підготовки. Вони були пов'язані передусім з переходом від комплектування армії за призовом на користь контрактної служби. Це був не перший, але дійсно значущий крок вперед від радянського спадку, який зі змінами та доповненнями існував майже два десятиліття. А вже за рік військо змушене було на практиці перевірити нововведення.

Збереження та посилення кадрового потенціалу Збройних Сил, створення підґрунтя для поступового переходу до комплектування військ (сил) військовослужбовцями за контрактом було важливою складовою діяльності органів військового управління під час створення професійної армії. Спочатку у високомобільних десантних військах, Військово-Морських Силах та Повітряних Силах усі посади почали комплектуватися виключно військовослужбовцями служби за контрактом. Згодом було призупинено призов громадян на строкову військову службу та здійснено перехід до комплектування виключно військовослужбовцями за контрактом в усіх Збройних Силах України. Не можна сказати, що процес відбувався в один момент. Навіть попри значні надбавки, які отримували контрактники ВДВ, ВМС та ПС, процес контрактизації «розтягнувся» в часі. Так, на початку 2014 року загальна укомплектованість посад рядового, сержантського і старшинського складу, наприклад, високомобільних десантних військ Збройних Сил України становила близько 50 відсотків.

Одночасно з контрактизацією армії тривало і впровадження служби в резерві. Хоча запровадження цього виду служби почалося значно раніше, але тільки у 2012–2013 роках діяльність Міністерства оборони та Генерального штабу нарешті була предметно спрямована на реалізацію Концепції служби у військовому резерві Збройних Сил. Тобто на реалізацію цього «проекту» почали виділятися порівняно значні кошти. Служба у військовому резерві була впроваджена в усіх військових організмах. Але найширше — у високомобільних десантних військах. Так, на базі окремого аеромобільного батальйону 95-ї оаембр було проведено збори резервістів. Резервісти, яких було залучено на навчальні збори, взяли участь у практичних діях своїх підрозділів безпосередньо на полігонах та здійснили стрибки з парашутом.

— Резервіст тим і відрізняється від новобранця, що, прийшовши на посаду, вже знає свої обов'язки і має навички їхнього виконання, — зазначив начальник відділу впровадження служби в резерві мобілізаційного управління Головного управління оборонного мобілізаційного планування Генерального штабу ЗС України полковник Михайло Щербина. — Того разу ми призвали стільки резервістів, скільки дозволив бюджет. Вони обійняли посади і в бойових, і в небойових підрозділах. І скрізь показали себе, так би мовити, «на висоті».

— Порівнювати старі «радянські» методи і досягнення з новими некоректно, адже із запровадженням нових програм бойової підготовки була змінена сама філософія підготовки військ. Головні зусилля, наприклад, були зосереджені на пошуку, дослідженні та практичній апробації нових форм і методів підготовки військ до виконання завдань за призначенням, удосконаленні польового вишколу особового складу, набутті бойових спроможностей визначеними батальйонними тактичними групами, — зазначив начальник Центрального управління підготовки військ і повсякденної діяльності ГШ ЗС України полковник Олександр Швець. Результати нововведень, за словами офіцера, оцінювалися на завершальному етапі підготовки Збройних Сил під час комплексу експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами (силами). Крім того, деякі підрозділи демонстрували свій вишкіл під час спільних міжнародних маневрів в Україні та за кордоном, зокрема «Кленова Арка», «Репід Трайдент», «Сі Бриз». Участь у багатонаціональних військових навчаннях дозволила підрозділам ЗС України збільшити свій тактико-бойовий потенціал під час спільних дій, удосконалити бойову майстерність особового складу, підтримати партнерські відносини Збройних Сил зі збройними силами інших країн.

Кардинальна зміна комплектування Збройних Сил виключно військовослужбовцями за контрактом призвела до створення нової системи бойової підготовки. Звичайно, на цьому шляху були і помилки, але без них руху вперед не буває.

— Раніше ми не звертали уваги на «двосторонність» ведення занять з тактичної підготовки, — зазначив начальник штабу повітрянодесантної бригади полковник Артем Лучніков. — Наприклад, у бойовому статуті йдеться, що противника потрібно атакувати одночасно з різних напрямків із веденням вогню з усіх наявних вогневих засобів. На жаль, як показала практика, це ефектно, але не ефективно. На полігоні при використанні даної тактики ми завжди «перемагали». Але коли керівник занять став на бік противника, йому стало добре видно, хто й де був обстріляний і яких втрат зазнає підрозділ під час такого наступу. Тобто при дотриманні цих правил Бойового статуту наступаючий підрозділ був приречений на поразку. Введення нової системи підготовки змусило командирів підрозділів думати, маневрувати, ділити підрозділи на групи, де кожна готова як до автономних дій, так і до дій за підтримки інших груп. Якщо перша група не пройшла, друга починає пошук нових рішень. З'явилося не бездумне виконання, а послідовні дії відділення, взводу, роти тощо, — пригадав підполковник Артем Лучніков. — Провели апробацію й підготовку бійців за суміжними спеціальностями. Це коли, скажімо, кулеметник міняється місцем з гранатометником, вивчає матеріальну частину та виконує на рівні підготовчих вправ стрільбу з гранатомета. Гранатометник тим часом вивчає кулемет. Навідник-оператор міняється місцями з механіком-водієм, що підвищує живучість екіпажу. А сержантів, як і командирів, ми плануємо навчати за суміжними спеціальностями механіка-водія та навідника-оператора. Таким чином ми намагаємося створити в підрозділі повну взаємозамінність, — пояснив підполковник Артем Лучніков.

Такий підхід, як показали бойові дії на Сході України, є найбільш раціональним. Взаємозамінність бійців на вогневих позиціях та володіння ними різними видами стрілецької зброї часто зумовлювали перемогу в бою.

ХОЧА АНТИТЕРОРИСТИЧНА ОПЕРАЦІЯ НА СХОДІ УКРАЇНИ ТРИВАЄ, КЕРІВНИЦТВО ВІЙСЬКОВОГО ВІДОМСТВА ТА ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ АКЦЕНТУЄ УВАГУ НА ЯКОМОГА ШВИДШОМУ ВПРОВАДЖЕННІ БОЙОВОГО ДОСВІДУ В ПІДГОТОВКУ ВІЙСЬКОВИХ СПЕЦІАЛІСТІВ. ПРИЧОМУ НА ВСІХ РІВНЯХ

— На жаль, цей досвід набувається дорогою ціною, — переконаний заступник командира танкової бригади полковник Олег Салтицький. — До речі, далеко не все, що ми вивчали на заняттях у класах і відпрацьовували на полігонах, стало у пригоді в ході АТО. В сучасному бою успіх залежить не лише від командира підрозділу, а й від кожного без винятку. І від командира взводу, і від командира танка, і від кожного члена екіпажу. Хоча застосування військ тактичними групами й відпрацьовувалося, однак не в таких масштабах, як це виявилося потрібним під час бойових дій. Наприклад, підготовлена нами ротна тактична група залучалася як у складі РТГ, так і у складі взводів, і навіть поекіпажно. Причому останнє, на відміну від відпрацьованих на полігонах сценаріїв, стало найпоширенішим способом застосування наших сил. Танки придавалися і механізованим підрозділам, і аеромобільним, і батальйонам територіальної оборони.

Ще один важливий момент, який усвідомили всі, хто брав участь в АТО, і чого ніколи не відпрацьовували під час навчань і польових виходів, — що глибше укриття, то довше проживеш. Обстріли з «Градів», мінометів навчили, що окопи, бліндажі, перекриті щілини — далеко не остання за важливістю річ на полі бою. Це ж стосується і збереження техніки. Легкоброньована, якщо вона не заглиблена за всіма канонами інженерної підготовки та фортифікації, дуже вразлива навіть при мінометному обстрілі. Не кажучи вже про «Гради» із запалювальною бойовою частиною, від якої, буває, горять навіть танки.

Хоча антитерористична операція на Сході України триває, керівництво військового відомства та Збройних Сил України акцентує увагу на якомога швидшому впровадженні бойового досвіду в підготовку військових спеціалістів. Причому на всіх рівнях. Так, воєнно-наукові заклади узагальнюють досвід та виробляють методичні рекомендації, профільні інституції розробляють програми бойової підготовки, а безпосередні учасники бойових дій залучаються до підготовки та тренувань підрозділів, до проведення лекцій і практичних занять у військових вишах. Крім того, і це вкрай важливо, вже зараз «обстріляні» бійці вступили у військові навчальні заклади і є практично в кожній навчальній групі. Тож основні принципи війни поширюватимуться й на міжособистісному рівні під час неформального спілкування, що є найбільш ефективним з погляду сприйняття інформації.

Роман БАКУМЕНКО,
«Народна армія»

НА НЕВИДИМОМУ ФРОНТІ

БРЕХНЯ ЯК ЗБРОЯ

ПОДІЇ НА ДОНБАСІ КРАСНОМОВНО ПОКАЗАЛИ, ЩО СЛОВО НИНІ БУВАЄ НЕБЕЗПЕЧНІШЕ ЗА ЗБРОЮ

Жодного разу, виступаючи публічно щодо конфлікту на Сході України, президент Росії не визнав участь у ньому своєї армії. Жодного разу в цьому сенсі він не спробував дати власну оцінку ситуації, яка би більш-менш відповідала дійсності. Щоразу, коли він з’являється на телеекранах і починає нудити «про Україну, про карателів, хунту, федералізацію або невступ до НАТО», ми чуємо від нього лише заяложені пропагандистські кліше, наче запозичені в гітлерівського міністра пропаганди Геббельса. Часом складається враження, що сам пан Путін і є тим найголовнішим геббельсом Росії, а всі інші штибу коментатора Кисельова — то так, дрібнота. А по суті так воно і є. Адже, судячи з його слів, його уявлення про світ загалом і про події в Україні зокрема є радше віддзеркаленням якоїсь пропагандистськи викривленої картини, а не вдумливим та зваженим світоглядом державного лідера.

VIP-пропаганда по-російськи

Дуже показовим є те, що до ведення інформаційної війни залучається безпосередньо вище військово-політичне керівництво агресора. Більше того, за незалежними оцінками, лише протягом останніх 5–6 років Російська Федерація витратила на «інформаційний супровід своїх дій на міжнародній арені» астрономічну суму доларів. Зокрема, колишній американський конгресмен Ден Майка на святкуванні 60-річчя Української редакції Радіо Свобода зазначив: «У мене є інформація, що Володимир Путін витратив на пропаганду понад 9 мільярдів доларів». Думаю, американцям у цьому можна довіряти, адже у світі ніхто краще за них не здатен оцінити міжнародний інформаційний ринок та визначити перспективи його розвитку.

Треба розуміти одну просту річ: агресор приділяє питанню інформаційного супроводження своїх дій таке велике значення, що виводить на екран телевізора з пропагандистськими репліками навіть «священного Путіна» і витрачає на пропагандистські цілі суми, які цілком співвідносяться із оборонним бюджетом країни.

Річ у тім, що в нинішньому постіндустріальному світі інформація має стратегічне, а місцями й вирішальне, значення. Особливо на міжнародній арені, в ході протиборства країн у досягненні кожною з них власних цілей, які є протилежними за своїм спрямуванням.

Я — не я, і гвинтівка — не моя

При цьому дуже важливо уявляти собі, ким тебе насправді вважають у сучасному глобалізованому світі, коли та чи інша інформація, а надто та, що має суспільне значення, поширюється світом за секунди, а не дні та місяці, як було кілька століть тому. Якщо триває війна, де ви берете безпосередню участь, то в міжнародному суспільному уявленні ви або агресор, або його жертва. Від цього напряму залежить наявність і кількість або відсутність союзників.

Більше того, відповідно до цього ваш внутрішній та зовнішній соціально-політичний або фінансово-економічний стан буде суттєво змінюватися. Якщо вас визнають агресором, то навряд чи ви дочекаєтесь інвестицій у свою економіку, а ваші бізнесмени, мабуть, не зможуть успішно вести бізнес за межами країни. А досить чутлива гойдалка під назвою «експорт-імпорт» може зовсім не витримати ваших військових екзерсисів на території сусідньої мирної країни, призведе до «аварійного вигрібання останніх бюджетних крихт». Не говорячи вже про вільний доступ ваших банків до міжнародних фінансових ринків, де зовсім не люблять країни та режими, які вважають «ефективним розвитком міжнародних відносин» озброєний напад на сусіда. Ця досить сувора і доволі жорстка залежність соціального і економічного стану вашої країни від вашої ж манери вести міжнародні справи та дотримуватись міжнародного права сьогодні очевидна майже всім.

Зокрема і самому Путіну. Він, безперечно, розуміє, що ця залежність має безпосереднє відношення до того, що російські кадрові військовики «проводять свої відпустки» на території України зі зброєю у руках, що вони тут не тільки «випадково втрачають орієнтацію», а й «випадково гинуть на навчаннях». Чим активніше і відвертіше агресор намагається досягнути своїх цілей, тим очевиднішим стає для світової спільноти, де «мухи, а де котлети». Все це добре відомо Путіну.

Ось чому росіяни витрачають на пропаганду шалені кошти, і навіть «сам великий Путін» не гребує вішати на вуха журналістам «локшину» на періодичних брифінгах, вважаючи всіх ідіотами, а себе «вкрай розумним та хитрим». Але, чесно кажучи, на сьогодні результативність цих російських пропагандистських надзусиль виглядає досить спірною.

Атакують... плітки

Нічого дивного в цьому немає, мабуть, важко було б очікувати чогось іншого від агресора, якому потрібно переконати весь цивілізований світ у тому, що «його там немає», коли він нахабно анексує в сусідньої країни частину її території. Важко нормальним людям довести, що чорне є білим і навпаки, адже вони не дурні і не сліпі…

Але було б досить необачно ставитися до сучасної російської пропаганди, як до чогось другорядного чи нездатного завдати реальної шкоди. Адже ми вже знаємо, що нинішня російська агресія у військовому відношенні підтримується не менш агресивними і часом достатньо ефективними діями російського режиму в інформаційній сфері. На відміну від стратегічного, зовнішньополітичного рівня на оперативному та тактичному рівнях російська пропаганда (радше — інформаційні спецоперації) є доволі дієвою.

За прикладами далеко ходити не треба. Достатньо пригадати, як розвивалися події навколо сумнозвісного блокпоста №32 українських силовиків в районі селища Сміливе Луганської області або в районі Дебальцівського плацдарму під час чергової активізації бойових дій на Донбасі.

Перед командуванням російсько-терористичних формувань, які діяли в цьому районі, стояло цілком чітке оперативне завдання — домогтися відходу українських підрозділів як з блокпоста №32, так і з району Дебальцевого. І зрозуміло для чого.

Адже блокпост №32 заважав бойовикам користуватися дорогою Т1303, щоб безперешкодно маневрувати силами та засобами, а Дебальцівський плацдарм був для терористів «пістолетом, приставленим до скроні». Але, мабуть, після оцінювання та аналізу обстановки ватажки бандформувань дійшли висновку, що пряма атака із застосуванням значної кількості «живої сили» може призвести до великих втрат. Саме тому в «операції» задіяли «інформаційну складову».

Тож незабаром події почали розгортатися. Спочатку як біля блокпоста, так і на флангах плацдарму з’явилися «свіжі» формування бойовиків, озброєні бронетехнікою, артилерією та мінометами. Тож інтенсивність обстрілів цих рубежів та об’єктів поступово підвищувалася, досягнувши максимальних значень. Зрозуміло, що українські військові чинили терористам запеклий опір, і стало зрозуміло, що без прямого зіткнення вони своїх позицій не залишать. Напруга почала зростати…

Ось тут і пішла в хід інформаційна зброя. Оточивши блокпост і зайнявши заздалегідь підготовлені позиції, російські найманці перейшли в режим очікування, не забуваючи і вдень і вночі обстрілювати позиції українських військових. А за справу взялись «невидимі бійці інформаційного фронту». Через чималу кількість інтернет-ресурсів, фейкових сторінок було одночасно вкинуто чимало «інформаційних повідомлень» про катастрофічне становище як на блокпосту №32, так і на флангових позиціях Дебальцівського плацдарму. Більше того, навіть були організовані та нібито «випадково записані» телефонні перемовини українських військовиків із панічними криками про допомогу. Фейкові повідомлення «про сотні загиблих» та «про масове дезертирство українських військовослужбовців» у режимі он-лайн майже миттєво викладалося в Інтернеті та направлялося у ЗМІ. Плітки про «катастрофу на блокпосту №32» з кожним часом ставали дедалі страшними. Все це підхоплювалося окремими вітчизняними ЗМІ, блогерами та й просто небайдужими людьми, які були щиро занепокоєні ситуацією навколо блокпоста. Тож дуже скоро громадська думка, вже «належним» чином накручена російськими інформбійцями щодо нібито бездіяльності нашого командування досягла, що називається «точки кипіння». Хмизу у вогонь підкидали різноманітні приховано чи відверто проросійські експерти, коментатори, які завзято із самого початку агресії пророкували нам повний апокаліпсис загалом і на блокпосту №32 зокрема.

Проте такого роду істерика та паніка у звичайному буденному режимі мали дуже небагато шансів вплинути на реальний тактичний стан у вказаних районах. Адже українське командування, безумовно, керується у своїх рішеннях та діях далеко не дописами у Facebook, а зовсім іншими джерелами інформації.

Однак момент, обсяг та об’єкти інформаційної атаки ворогом у даному випадку були підібрані достатньо грамотно та дуже вдало. Адже ситуація на названих вище позиціях військ дійсно була досить складною. Про що, до речі, повідомляло чимало людей, зовсім не схильних панікувати або перебільшувати небезпеку (місцеві мешканці, волонтери, представники місцевої влади).

Терористи справді доволі інтенсивно обстрілювали флангові позиції на плацдармі (складалося враження, що вони ось-ось перейдуть у наступ), а блокпост №32 був дійсно щільно оточений ними. Вони цілеспрямовано «виставляли декорації» для інформаційної диверсії. Адже вона лише тоді матиме успіх, коли інформація буде не правдивою, а схожою на правду.

Слід наголосити, що критичною або «фатальною», як висловлювалися представники одного з вітчизняних ЗМІ, ситуація не була. Вона стала такою через бездумне поширення представниками ЗМІ пліток та чуток. А також через відсутність належного реагування на цю хвилю паніки та істерики державних структур, що мають цьому протистояти…

У демократичному суспільстві необхідно оперативно реагувати на суспільні запити та думки. В даному випадку російські «інформаційні диверсанти» спромоглися за допомогою явних фейків сформувати їх «у потрібному контексті». Тож політики дуже скоро почали «турбувати» військових, підганяючи їх до дій. Зрештою військове командування було вимушене організувати «рятувальну операцію» з деблокування блокпоста.

Через реальну загрозу значних втрат серед наших військовослужбовців українське командування відвело військовиків з того району.

На Дебальцівському плацдармі події розвивалися «дещо інакше». Часу в нашого командування для адекватної реакції на реальну загрозу оточення було більше, ніж під час подій на блокпосту №32, ніхто не смикав, не підганяв, а намагання окремих проросійських «тролів» та «експертів» розхитати ситуацію, як із блокпостом №32, не мали успіху. Тому і загальний результат кращий. Противник був вимушений перепинити свої атаки на флангах плацдарму, а після влучного артилерійського обстрілу українськими гармашами й узагалі відійти. І все це без зайвого галасу, буденно і просто, не так, як це було з блокпостом №32.

Тож, як бачимо, протиборство у інформаційному просторі не тільки здатне безпосередньо впливати на суто військову ситуацію, а навіть її формувати. І чим раніше це зрозуміють не тільки «бійці інформаційного фронту», а й політики, а головне — громадськість, тим швидше противник втратить шанс на перемогу.

Костянтин МАШОВЕЦЬ,
«Народна армія»

● АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

ЕКОНОМІЧНИЙ ФРОНТ МІНОБОРОНИ ЗМІНЮЄ ДІЙОВИХ ОСІБ І ТАКТИКУ

Проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях виявило серйозні проблеми в організації матеріально-технічного забезпечення української армії. Більше того, за цей час проявилася недосконалість процедури тендерних закупівель, які ведуться за кошти державного бюджету на потреби Збройних Сил України.

Ця система в умовах мирного часу не привертала особливої уваги, але зараз ціною помилки або неправильної організації процесу може бути життя солдатів та офіцерів української армії.

Міністерство оборони України переживає непростий період трансформації. В цей час на зміну шаблонам приходять нестандартні рішення. Рух волонтерів уже виявив чимало небайдужих людей. І їх має бути більше. На це сподівається директор Департаменту економічної діяльності Міністерства оборони України Юрій Гусєв, який розпочав свою роботу на незнайомому для нього терені із залучення міжнародного досвіду до оцінки проблем економічної діяльності військового відомства.

Про свої погляди на реформування структури департаменту він розповів в інтерв'ю кореспонденту «Народної армії».

— Юрію Веніаміновичу, Міністерство оборони України ніколи не залучало міжнародні аудиторські фірми до розв'язання своїх проблем. Чому тепер це робиться?

— Давайте почну свою відповідь з того, як я сюди потрапив. Я економіст, і ніякого відношення до армії ніколи не мав. Коли відбулася анексія Криму, прийшов у військкомат добровольцем. Мені сказали, що подзвонять, але цього не сталося. Коли був збитий малайзійський літак, я вдруге прийшов у військкомат, щоб піти в армію. Медкомісію пройшов, і мені знову сказали, що зателефонують. Дійсно, подзвонили, але не з військкомату. Був дзвінок від радника Міністра оборони України Олександра Данилюка, який сказав, що в Міністерстві оборони я принесу Батьківщині більше користі як економіст. Власне, я так сюди і потрапив.

Міністр оборони визначив мені завдання реформувати Департамент економічної діяльності Міноборони та систему державних підприємств, які перебувають у сфері управління відомства. Навіть побіжний аналіз показав, що система корпоративного управління державними підприємствами Міноборони, окремі підприємства та концерни працюють неефективно. Аби докладно розібратися в причинах цього, я запропонував генерал-полковнику Степану Полтораку запросити міжнародну аудиторську компанію, яка могла б провести діагностику і допомогла б нам зрозуміти проблему і знайти шляхи її розв'язання.

Ми провели переговори з PricewaterhouseCoopers (PwC), яка входить до четвірки світових аудиторських компаній, і вони погодилися нам допомогти. Робота виконується як соціальний проект, без будь-яких витрат з боку Міністерства оборони. Така діагностика зараз проводиться по всіх підприємствах, які знаходяться у сфері управління нашого міністерства, і підпорядковані департаменту. На сьогодні це 105 держпідприємств, які об'єднані у три концерни. До діяльності всіх цих держпідприємств у мене як економіста є запитання.

Ми створили з PwC робочу групу, яка щотижня проводить засідання. Зараз ми вже розуміємо, де основні проблеми, і в січні подамо Міністру оборони звіт з аналізом, чому система держпідприємств працює неефективно, і заходами, які слід вжити, щоб поліпшити цю роботу.

Хочу подякувати Міністру за відгук на всі наші ініціативи. Те, що вже дві світові компанії, вперше в історії Міноборони, працюють з нами, — це новація, якої не було в історії України. Я вважаю це своїм внеском у ту велику перемогу, якої ми точно досягнемо і на тому фронті, й на цьому!

— Міністр оборони України 1 грудня підписав меморандум ще з однією консалтинговою міжнародною фірмою — з Ernst & Yang. Що робитимуть аудитори в межах цього договору?

— Ця компанія погодилася безкоштовно допомогти нам зі стандартизацією системи закупівель, логістики, обліку матеріальних ресурсів для Збройних Сил України. Насамперед йдеться про речове забезпечення, для цього Міністр оборони ухвалив рішення створити окреме державне підприємство «Головний центр забезпечення Міністерства оборони України». E & Y допоможе нам вибудувати бюджетування, забезпечення, облік, логістику і стандартизацію нової структури. Я вважаю, авторитет компанії, яка погоджується допомагати армії, підтверджує, що реформи, які розробляє Департамент економічної діяльності, — правильні. На ринку, в бізнесу та в суспільстві є велика довіра до цих консалтингових компаній. Вони ж дорожать своєю репутацією настільки, що прагнуть досягти успіху і результату у співпраці з військовим відомством.

«У ДЕПАРТАМЕНТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИ НАМАГАЄМОСЯ ПОЛІПШИТИ, СТРУКТУРУВАТИ, ПО-ІНШОМУ ВИБУДУВАТИ СИСТЕМУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ. ЧИМАЛО ПИТАНЬ Є ДО ІСНУЮЧОЇ СИСТЕМИ КОНЦЕРНІВ, ЯКІ ОБ'ЄДНУЮТЬ ДЕРЖАВНІ ПІДПРИЄМСТВА»

Додам, що в нас є декілька проектів, які ми плануємо реалізувати з компаніями зі світовим ім'ям і популярністю, що вже з нами працюють.

Крім того, ми вивчаємо досвід інших країн, насамперед країн-членів НАТО, країн, що вступали в Альянс, підвищували свої стандарти, зокрема й щодо системи держпідприємств.

— Що військове відомство планує отримати від співпраці з Ernst & Young?

— Дуже ефективну структуру держпідприємства, яке займатиметься речовим забезпеченням частин Збройних Сил України. Ми хочемо отримати чітко виписаний і прозорий бізнес-процес, тому що це підприємство буде здійснювати закупівлі. Сьогодні у суспільства, волонтерів, Міністра оборони багато запитань щодо закупівель, які здійснюються у відомстві відповідними структурами. Наше завдання — зробити процес закупівель прозорим і максимально ефективним. Збройний конфлікт на Сході держави — це боротьба за незалежність нашої країни. І я впевнений, що солдати і офіцери, які сьогодні відстоюють нашу незалежність, гідні бути одягнутими у кращу форму.

Якщо нам це вдасться, ми зможемо повністю змінити систему закупівель речового забезпечення для української армії. У реалізацію цих планів вірю я, вірить Міністр оборони, що вселяє в нас надію, що ми зможемо це зробити.

Абсолютно очевидно, що виконання завдання Президента України щодо збільшення фінансування армії, її реформування і запровадження нових стандартів забезпечення війська триватиме не один місяць. І та команда, яка зараз формується в міністерстві, буде виконувати ці завдання.

— А яка робота ведеться безпосередньо в департаменті?

— У Департаменті економічної діяльності ми намагаємося поліпшити, структурувати, по-іншому вибудувати систему корпоративного управління. Чимало питань є до існуючої системи концернів, які об'єднують державні підприємства. Думаю, що в січні за результатами роботи з PwC у нас буде чітке розуміння того, як поліпшити ефективність системи управління держпідприємствами МОУ.

Імовірно, від якоїсь частини підприємств нам доведеться відмовитися. Наприклад, якщо матеріально-технічний стан підприємства поганий і його неможливо поліпшити, або його діяльність непрофільна для Міністерства оборони. Від якихось активів потрібно відмовитися на користь придбання нової техніки для бійців АТО. Думаю, департамент представить Міністру оборони пропозиції щодо долі кожного підприємства.

Зараз вже зрозуміло, що на багатьох підприємствах будуть змінені керівники, що відбуватиметься через проведення конкурсів. Департамент уже оголосив про конкурсний відбір на заміщення вакантних посад керівників державних підприємств. Його вже розпочато на перших 11 держпідприємствах. Мені як керівнику Департаменту економічної діяльності хотілося, щоб цей процес був публічним. Щоб люди, які хочуть допомогти армії, приходили і брали на себе відповідальність, очолювали підприємства і досягали результату. Сьогодні умови конкурсу розміщені на сайті міністерства та на сайтах електронних ЗМІ (http://www.mil.gov.ua/kontakti/vakansii/2014/11/25/vakansiya-vid-ministerstva-oboroni-ukraini/).

— Що зміниться з приходом нових керівників?

— Ми зараз опрацьовуємо систему стимулювання діяльності керівників держпідприємств. Мені як економісту зрозуміло, що коли підприємство має багатомільйонні обороти, його директор не може отримувати зарплату в 3000 гривень. Зараз департаменти фінансів і кадрової політики Міністерства розробляють систему бонусів і заохочень для тих керівників, які ефективно управлятимуть підприємствами. Мені хотілося б, щоб на цих посадах працювали люди, які зможуть побудувати зовсім іншу систему забезпечення Збройних Сил України, яка дозволить зміцнити оборону нашої держави.

— Вам як новій людині — які «больові» точки в управлінні держпідприємств впали в око?

— Я вже говорив, що люди, які працюють, орієнтовані на процес. Дуже часто, проводячи виїзні наради на підприємствах зі складним матеріально-технічним становищем, я запитував чинних і колишніх керівників, чому все так погано. Як правило, мені відповідали, що через відсутнє держзамовлення вони не знають, що робити.

Ці люди орієнтовані на процес, а не на досягнення результату. Вони знають, що має бути замовлення від Міністерства оборони, а коли його немає, можна закривати підприємство. Мені ж хотілося б, щоб у структуру відомства приходили люди, орієнтовані на досягнення результату, які могли б керувати великими структурними проектами, брати на себе відповідальність, виходити з ініціативами. Сьогодні це дуже важливе завдання — знайти і залучити таких людей до управління підприємствами міністерства.

— Що робитиме МО України зі спецфондом, який наповнюється в результаті діяльності держпідприємств відомства?

Я в Міністерстві оборони працюю з 1 жовтня. За ці два місяці чітко зрозумів, що завдання перед держпідприємствами щодо наповнення спецфонду раніше не ставилося. Більше того, можна зараз відверто говорити про те, що протягом останніх 23 років система держпідприємств Міноборони планомірно знищувалася. Не було бачення, як їх розвивати. Радше були плани, як вимивати активи цих підприємств. Щодо деяких підприємств було штучне банкрутство, штучні суди і борги сумнівного походження. Все це вимагає пильного вивчення не тільки департаменту, а й правоохоронних органів. Якщо в результаті нашої діяльності ми будемо виявляти зловживання попереднього керівництва, то передаватимемо відповідні матеріали до правоохоронних органів.

Планомірна робота зі зниження обороноздатності велась і на економічному фронті Міністерства оборони. Якщо ми хочемо жити в незалежній країні із сильною армією, то Міністерство оборони — це форпост, який має бути міцним і надійним, зокрема й в економічній сфері.

— Які об'єкти є непрофільними для Міноборони?

Я, наприклад, не розумію необхідності утримання готелів військового відомства. Більш важливо зараз мати модернізовану техніку на фронті, ніж готель у центрі столиці, що на обороноздатність ніяк не впливає. Можна навести ще багато прикладів, але детально можна буде говорити за результатами оцінки тих міжнародних компаній, з якими ми вже почали співпрацювати.

— Наостанок ваші побажання з нагоди Дня Збройних Сил України?

Передусім я хочу звернутись до солдатів, сержантів, прапорщиків та офіцерів, які сьогодні захищають нашу незалежність у зоні АТО! Тримайтеся, ми віримо у вас і своїми діями тут, у глибокому тилу, всіляко будемо вас підтримувати! Ми обов'язково переможемо! Також хочу привітати волонтерів з Міжнародним днем волонтера, який відзначався напередодні! Всім бажаю здоров'я і віри в нашу велику перемогу! СЛАВА УКРАЇНІ!

Розмову вела Наталія ПЕЧОРІНА, «Народна армія»

ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ БІЙЦІВ АТО

І ВІЙСЬКОВІЙ ПРИСЯЗІ ВІРНІ, І КЛЯТВІ ГІППОКРАТА

СОТНІ СОЛДАТІВ І ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, ЯКІ ВОЮЮТЬ НА СХОДІ ДЕРЖАВИ, ЗОБОВ'ЯЗАНІ ЖИТТЯМ ЛЮДЯМ У БІЛИХ ХАЛАТАХ

Зі скальпелем і автоматом

Блокпост, на якому молодший сержант Юрій Чернюк ніс службу, був атакований терористами. Атаку наші хлопці відбили, але Юра отримав важке поранення.

— Коли б не військові медики, мене вже давно не було б на цьому світі, — каже він. — Вони надали мені першу допомогу і зуміли евакуювати до військового госпіталю.

Солдат Ярослав Іващенко був уражений ворожою кулею за інших обставин — при звільненні одного із сіл Луганщини. Але теж довго пам'ятатиме капітана-медика, який під вогнем зупинив кровотечу і цим врятував йому життя.

Таких прикладів можна навести багато. Адже сьогодні у складі частин і підрозділів Збройних Сил, які воюють на Сході країни з терористами та російськими найманцями, служать сотні військових медиків. Чимало з них знаходяться разом з бійцями на лінії вогню і надають допомогу пораненим безпосередньо на полі бою. Нещодавно заступник Міністра оборони України — керівник апарату Петро Мехед нагородив капітана медичної служби Андрія Садовника відзнакою Міністерства оборони України «Знак пошани». Її він удостоєний за мужність і героїзм, виявлені під час евакуації з району бойових дій понад 600 військовиків!..

У зоні бойових дій працюють мобільні бригади, до складу яких входять два хірурги, анестезіолог і дві медичні сестри. Вони є в кожній батальйонно-тактичній групі. Військово-медична служба Збройних Сил України спрямувала в район АТО 2 санітарні роти, укомплектовані різними фахівцями і автомобільним транспортом, необхідним для доправлення поранених до госпіталів та цивільних лікарень. Величезне навантаження лежить на медичній службі підрозділів, а також на мобільних лікарсько-сестринських бригадах. Очевидці розповідають, що часто лікарям доводиться брати до рук зброю…

Першу медичну допомогу поранені отримують у медичних пунктах своїх частин, а потім їх відправляють до мобільних госпіталів, розгорнутих Одеським та Вінницьким військово-медичними клінічними центрами неподалік зони ведення бойових дій. Кожен з них розрахований на 100 ліжок. А вже звідти, за необхідності, доправляють, як правило, до Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, що в Харкові, — він найближче до зони АТО. Якщо поранення важке і потрібна більш кваліфікована допомога, то вертольотом чи літаком «Віта» — до Головного військово-медичного клінічного центру «ГВКГ», який знаходиться в Києві.

Попри всі труднощі із забезпеченням Українського війська всім необхідним, зокрема й військово-медичної служби, бійці АТО відчувають, що про них дбають і роблять усе можливе для якнайшвидшого їхнього одужання. Вимога керівництва держави, Міністерства оборони категорична: учасники антитерористичної операції повинні забезпечуватись усіма необхідними медичними препаратами. У цьому контексті бійці також дуже вдячні волонтерам, допомогу яких, зокрема й медикаментами, важко переоцінити.

Світ допомагає і в лікуванні наших вояків

Багато військовослужбовців по закінченні лікувального курсу потребують реабілітації.

— До послуг поранених — військово-медичні центри, санаторії Міністерства оборони, а також цивільні медичні заклади, — говорить начальник лікувально-профілактичного відділу Військово-медичного департаменту МО України полковник медичної служби запасу Володимир Рудь.

Наприклад, у Військово-медичному клінічному центрі професійної патології особового складу ЗС України, що в Ірпені, сьогодні знаходяться військовики з пораненими і травмованими кінцівками, наслідками ушкоджень центральної та периферичної нервової систем, а також із травмами живота, грудної клітки.

— Для найскорішого повернення їх до повноцінного життя ми активно використовуємо різні методи, наприклад, медикаментозні, фізіотерапію, лікувальну фізкультуру, з пораненими регулярно працюють психологи, — говорить його начальник підполковник медичної служби Андрій Кіх. — Також застосовуємо перлинні, хвойні, кисневі ванни. У відділенні нетрадиційних методів лікування, де начальником полковник медичної служби Олексій Волянський, серед поранених дуже популярні гірудотерапія (лікування медичними п'явками), фітотерапія, гомеопатія, рефлексотерапія, апітерапія (продукти бджільництва та бджолина отрута), розвантажувально-дієтична терапія.

У кожному регіональному військово-медичному центрі МО, а також у військових госпіталях створені реабілітаційні відділення. Наприклад, у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону, що у Вінниці, пройшли оздоровлення понад 500 військовослужбовців. Воно відбувається на основі природних факторів з широким застосуванням бальнеологічних, фізіотерапевтичних, нетрадиційних та реабілітаційних комплексів, методів і методик. Фізіотерапевтичне лікування є невід'ємною частиною комплексного лікування хворих хірургічного та терапевтичного профілю.

Тут широко застосовується електро-, магніто-, світлолікування, лазеротерапія, механотерапія, грязелікування. Лише цього року вінничани запровадили 8 нових методик лікування поранених військовиків. Допомагають у лікуванні бійців, поранених на Сході країни, й медичні заклади Міністерства охорони здоров'я. На сьогодні військове відомство отримало доступ до 29 госпіталів, де підліковуються ветерани Великої Вітчизняної війни. Вони спроможні водночас прийняти понад 7 тисяч хворих. Ці заклади фінансуються з державного бюджету, мають належну лікувальну базу, досвідчених фахівців з надання медичної, соціальної, психологічної допомоги. У 18 госпіталях, про які йдеться, є хірургічні відділення. На сьогодні в них уже пройшли лікування близько 300 учасників АТО.

До реабілітації учасників бойових дій залучена навіть навчально-спортивна база літніх видів спорту МО України, де є чудовий плавальний басейн, тренажерний та ігровий зали, легкоатлетичний манеж. Заняття проводять тренери-викладачі.

Державні адміністрації практично всіх областей намагаються допомогти нашим військовикам якомога швидше повернутись до повноцінного життя. Наприклад, у Волинському госпіталі для інвалідів війни відкрили реабілітаційний центр. Керівники військового госпіталю, госпіталю для ветеранів війни та обласного управління охорони здоров'я підписали меморандум про співпрацю. А на базі госпіталю для колишніх фронтовиків, що на Житомирщині, відкрито 2 палати для учасників АТО.

Варто зазначити, що міжнародна спільнота не залишає Україну наодинці з проблемами і допомагає нашим солдатам і офіцерам, які, відстоюючи територіальну цілісність країни, отримали поранення. Так, на лікування за кордон було направлено 41-го військовослужбовця. 17 з них уже успішно вилікувалися та повернулися на Батьківщину. На сьогодні 24 військовики продовжують лікування в Німеччині, Литві, США, Італії.

Нині 17 військовослужбовців продовжують проходити реабілітацію у Грузії та 13 — у Польщі. До України вже повернулися 4 бійці з Об'єднаних Арабських Еміратів та 32 — з Польщі. Найближчим часом планується відправка 30 військовиків для проходження реабілітації в Болгарії.

У контексті міжнародної підтримки слід наголосити, що Президент України Петро Порошенко і Президент Литви Даля Грибаускайте нещодавно домовились про реабілітацію в Литві 50-ти наших бійців.

Не стверджуватиму, що з лікуванням і реабілітацією солдатів та офіцерів ЗС немає жодних проблем. Вони є. Але вони вирішуються як керівництвом Міноборони, так і Військово-медичним департаментом, військово-медичними закладами МО України. Перед написанням цих рядків я спілкувався з десятками поранених, які сьогодні лікуються в різних військових медзакладах. І від жодного не почув нарікань на якість лікування. Навпаки, хлопці щиро вдячні, що держава не полишила їх у біді та робить усе можливе для їхнього одужання.

Сергій ЗЯТЬЄВ, «Народна армія»

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ

СЛОВА ПОДЯКИ МЕДИКАМ У ПОГОНАХ

За час антитерористичної операції фахівці військово-медичних закладів надали допомогу тисячам військовиків Збройних Сил, інших військових формувань. Багатьох вони буквально витягли з того світу. Солдати, офіцери з вдячністю відгукуються про лікарів, медичних сестер, які сьогодні опікуються їхнім здоров'ям.

Максим ЯЩУК, солдат, десантник:

— Мені кажуть, що я народився в сорочці: поранення, отримане при звільненні одного із сіл Луганщини, виявилося настільки важким, що ніхто не давав гарантій, що виживу. Але я вижив!

Цього дива ніколи б не сталося, якби не начальник клініки нейрохірургії, доктор медичних наук, професор, полковник медичної служби Олександр Данчин та його колеги. Низький їм уклін за можливість жити!

Олександр ЧАЛАПЧІЙ, солдат:

— Після важкого поранення потрапив до клініки ушкоджень нашого головного військового госпіталю. Тамтешні лікарі поставили мене на ноги. У прямому розумінні цього слова. І не тільки мене, а й багатьох інших військовиків з важкими пораненнями кінцівок. За це ми щиро вдячні доктору медичних наук, начальнику клініки полковнику медичної служби Ігорю Савці, ординатору відділення підполковнику медичної служби Володимиру Бондаренку та багатьом їхнім колегам.

Сергій БОНДАРЕНКО, співробітник МВС України:

— Під час виконання бойового завдання отримав важке поранення і літаком був доправлений до Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, що у Вінниці. Навіть мої близькі не дуже вірили в моє одужання, але сьогодні почуваюся значно краще.

Я, мої батьки, рідні та близькі щиро вдячні лікарям та медсестрам за те, що вони допомагали мені одужати!

Василь СТУЖЕНКО, солдат:

— Упродовж тривалого часу я лікувався у відділенні гнійної хірургії Головного військово-медичного клінічного центру Міноборони України. З перших днів перебування мене оточували небайдужі люди — медичні сестрички, лікарі. Я переконався, що в них напрочуд добрі серця, світлі голови і золоті руки. Адже на моїх очах вони повертали до життя десятки поранених!

Особлива подяка начальнику відділення полковнику медичної служби Сергію Сапі.

Записав Сергій ЗЯТЬЄВ, «Народна армія»

Народна армія
6 грудня 2014 року

●ВОЛОНТЕРСЬКИЙ ФРОНТ

«ЩОБ ПОЧАЛИСЯ ЗМІНИ, ПОТРІБНІ ВЕЛИКЕ БАЖАННЯ, НАДІЙНА КОМАНДА І ЧАС»

У волонтерських колах є люди, називаючи імена яких, одразу розумієш про кого йдеться. Підприємець з Миколаєва та засновник Всеукраїнського центру волонтерів «Народний проект» Давид Арахамія саме з таких. У вересні цього року його призначили уповноваженим Міністра оборони з питань закупівель. У жовтні — координатором Ради волонтерів при Міністерстві оборони. У листопаді Давид разом із колегами-волонтерами заснував Асоціацію народних волонтерів України, а також зайнявся підбором «помічників фронту» на 12 вакансій у профільних структурах Міноборони.

Які зміни плануються в оборонному відомстві та як допоможе цьому діяльність волонтерів, розповів кореспонденту «Народної армії» Давид Арахамія.

— Раніше волонтери працювали здебільшого з громадськістю, возили «гуманітарку» військовим на передову. Тепер ви працюєте в Міністерстві оборони. Наскільки змінилася ваша діяльність?

— На початку подій у Криму та на Донбасі ми зіштовхнулися з тим, що ні оборонне відомство, ні вся країна не були готові до ведення бойових дій. Тобто в кризовій ситуації Міноборони не змогло адаптуватися до нових обставин. Тоді на допомогу державі прийшли волонтери. Згодом усі побачили, що система залишається незмінною, а проблеми на фронті знову ж таки розв'язують волонтери. Ситуація покращилася, коли на початку осені нас залучили до речового, харчового та медичного забезпечення в системі Міноборони. Я вважаю це проривом, адже протягом багатьох років тут нічого не змінювалося, фінансування взагалі не було. Тому головне наше завдання допомогти відомству стати ефективною структурою. Вже зараз я прошу волонтерів змістити свої акценти з прямих поставок на передову на контроль над державними закупівлями та доставками. Це більш результативно. Звичайно, за кілька місяців все реформувати неможливо, але принаймні ми почали бачити зміни на краще.

— Асоціація волонтерів, Рада волонтерів, посади для волонтерів у Міністерстві та Генштабі… Вам не здається, що людські сили занадто розсіюються таким чином, замість того, щоб сконцентрувати їх в одній структурі?

— Ситуація зовсім протилежна. Ми намагаємося впливати на діяльність Міноборони з трьох сторін відповідно. Зрозумійте, стара система настільки важко і довго піддається змінам, що одним способом ми нічого не досягли б.

— Поясніть, будь ласка.

— Загалом є три ініціативи. Перша — це Асоціація народних волонтерів України. Головною причиною заснування асоціації стала потреба максимально зібрати волонтерський досвід в одній структурі. Ми створили 8 профільних комітетів, які допомагають об'єднувати організації, які у своїй діяльності спеціалізуються на чомусь конкретному. Таким чином разом вони формують спільне бачення реформування певного напрямку в Збройних Силах і діляться інформацією з працівниками Міноборони.

Друга ініціатива — це Рада волонтерів при Міноборони. Це щось на кшталт Громадської ради, яка існує при будь-якому міністерстві, але наша має ширші повноваження. Ми виявляємо недоліки в роботі оборонного відомства й намагаємося їх ліквідувати.

І третя ініціатива — це 12 працевлаштованих волонтерів у Міністерстві оборони та Генеральному штабі. Це представники волонтерських організацій, яких за моєю вимогою перевірили на поліграфі. Вони працюють у департаментах, що відповідають за забезпечення Збройних Сил України.

Головним принципом для нас залишається відкритість нашої діяльності. Тому волонтери про все звітують в Інтернеті, на своїх сторінках у соціальних мережах.

— Наскільки мені відомо, в суспільстві існує проблема псевдоволонтерів…

— На жаль, так. Дедалі частіше з'являється інформація про фальшивих волонтерів. Для боротьби з цією проблемою в асоціації створений комітет захисту та етики волонтерів, який має два основні завдання. Перше — захист справжніх волонтерів. Бували випадки, коли в них забирали автомобілі на передовій, затримували, проводили перевірки незрозумілі люди, які представлялися міліцією... Інше завдання — захист від провокаторів і псевдоволонтерів. Багато із них можуть бути розвідниками або співробітниками російських спецслужб. Тому до цієї проблеми ми ставимося дуже ретельно.

ВСІ НАВКОЛО ТІЛЬКИ Й ГОВОРЯТЬ ПРО БОРОТЬБУ З КОРУПЦІЄЮ. ДОСИТЬ ГОВОРИТИ. ПРИЙШОВ ЧАС ДІЯТИ. Я ДУЖЕ СПОДІВАЮСЯ, ЩО ВЗИМКУ В ЗОНІ АТО НЕ БУДЕ АКТИВНИХ БОЙОВИХ ДІЙ. І МИ, ЗАБЕЗПЕЧИВШИ ВІЙСЬКОВИХ ТЕПЛИМИ РЕЧАМИ, ЗМОЖЕМО АКТИВНІШЕ ЗАЙНЯТИСЯ ПРОСУВАННЯМ РЕФОРМ У МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ. ВЗАГАЛІ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ПОЧАЛИСЯ ЗМІНИ, ПОТРІБНІ ТРИ ЕЛЕМЕНТИ: ВЕЛИКЕ БАЖАННЯ ЦЬОГО, НАДІЙНА КОМАНДА І ЧАС

— Зараз усіх хвилює питання забезпечення бійців зимовим одягом. Адже холоди ускладнять службу в зоні АТО…

— Сьогоднішні зусилля волонтерів спрямовані на розв'язання саме цієї проблеми. За моїми оцінками, 40 % бійців зовсім не готові до зими. Ні форми, ні взуття. Тому вважаю, що зараз саме той час, коли керівництво оборонного відомства в першу чергу має вирішити питання із теплою формою для військових, а потім займатися іншими проблемами. Інакше бійці залишать свої пости і прийдуть зі зброєю в столицю. Я постійно наголошую в Міноборони на тому, що ми не повинні штучно створювати новий фронт боротьби: з одного боку — з терористами, з другого — із зимовими морозами. Як мінімум, це нечесно стосовно тих людей, які захищають нас з вами від ворога.

— Минулого тижня з Канади доставили понад 3 тис. комплектів зимової форми одягу для військовослужбовців ЗС України. Ви ще чекаєте допомогу з-за кордону? Чи це питання можна буде закрити за рахунок внесків українців?

— З приходом зими ситуація в Україні погіршилася: подорожчав долар, ціни на енергоносії зросли. Звичайно, це значно вплинуло на людей — вони почали менше переказувати коштів. Дається взнаки і суспільна втома від постійного перебування в стані війни. Тому сподіваюся, що максимальну допомогу ми отримаємо від міжнародних донорів. На жаль, пошуки фінансової підтримки ускладнює недовіра міжнародних організацій до нашого Міністерства оборони. Причина проста і неприємна — корупція у відомстві.

Зараз веду кілька різних переговорів. Для того, щоб повернути довіру відомству, я як волонтер гарантую потенційним донорам, що «гуманітарка» буде доставлена тому, кому потрібно — бійцю на передовій. Я обіцяю показати фотозвіт доставки, демонструючи у такий спосіб, що Міноборони дотримується свого слова.

Раніше у «Народному проекті» був такий випадок. Прийшов чоловік і дав 500 гривень. При цьому він почав задавати багато запитань про нашу діяльність. Я все детально йому розповів. Через тиждень чоловік приносить 5 тисяч гривень, знову починає свій «допит». Я запропонував з'їздити з нами в зону АТО разом із гуманітарним вантажем і самому в усьому переконатися. Він погодився. Після поїздки чоловік приніс 50 тисяч гривень, а ще через деякий час — 500 тисяч гривень.

Тому одним із завдань волонтерів бачу покращення іміджу Міністерства оборони як отримувача міжнародної допомоги. Всі процеси мають бути максимально прозорими.

Громадяни країни, а особливо міністерські чиновники, повинні нарешті усвідомити, що боротьба з корупцією вкрай необхідна. І доки ми не знищимо це осине гніздо в державній системі, неважливо скільки мільярдів кредитів ми візьмемо за кордоном, економічна криза нікуди не зникне.

Проблема в тому, що корупція процвітає у суспільстві. Просто зараз погляд всієї громадськості у зв'язку з війною на Сході країни сфокусований на Міноборони.

Тому тут варто відзначити, що корупція в Міноборони — це справа 5 % людей, які мають доступ до ресурсів. Але там також працює 95 % чесних і патріотично налаштованих службовців. Це я кажу для того, щоб у громадян не склалося враження, що в Міністерстві всі корупціонери. Це не так. Просто є корупціонери, які «вражають» масштабами крадіжок. Тому важливе завдання волонтерів — виявити цю деструктивну меншість і прибрати її не тільки з керівних посад, а й взагалі з відомства.

— Як ви плануєте боротися з корупцією в Міністерстві?

— Всі навколо тільки й говорять про боротьбу з корупцією. Досить говорити. Прийшов час діяти. Я дуже сподіваюся, що взимку в зоні АТО не буде активних бойових дій. І ми, забезпечивши військових теплими речами, зможемо активніше зайнятися просуванням реформ у Міністерстві оборони. Взагалі для того, щоб почалися зміни, потрібні три елементи: велике бажання цього, надійна команда і час. Ось, наприклад, я — підприємець. У моїй компанії близько 300 працівників. Для того, щоб провести реструктуризацію кількох відділів, мені знадобилося близько півроку. А тепер уявіть, скільки часу потрібно, щоб зробити це в масштабах країни? Роки… Тому нам варто набратися терпіння й багато працювати, а не лише говорити про свою любов до України і при цьому нічого не робити.

— Дякую за розмову.

Бесіду вела
Марина ХЛІБКО,
«Народна армія»

●АРТИСТИ В ЗОНІ АТО

«ЗІРКОВИЙ» БАТАЛЬЙОН,

АБО ЯК УКРАЇНСЬКІ ВИКОНАВЦІ ВИСТУПАЮТЬ ПІД ЗАЛПАМИ «ГРАДІВ»

«Коли настав час відповідати собі на запитання, чим я можу бути корисною своїм землякам, своїй країні в часи війни, я не сумнівалась у тому, що моє місце саме там, на Східній Україні. Бо моя зброя — мій голос, мої пісні. Це не те, чим воюють, а те, чим надихають та оберігають. Це — моя броня і моя молитва. Підтримувати бойовий дух вояків, їхню віру в свої сили та нашу загальну перемогу — головне покликання артистів у часи скрути».

Ці слова виконавиці Марії Кудрявцевої з гурту «Куку Шанель» влітку розлетілися в Інтернеті за одну мить. Разом із іншими артистами під час концертного туру «Підтримаємо своїх» вона виступила у кількох десятках концертів перед нашими військовими в зоні АТО, у військових частинах, госпіталях, звільнених містах Донбасу. І продовжує співати.

За ці місяці до туру приєдналися Марія Бурмака, Руслана, Злата Огнєвич, Ярмак, Анастасія Приходько, Марія Яремчук, Володимир Ткаченко, Тоня Матвієнко, Арсен Мірзоян, Павло Табаков, Юлія Лорд, Дмитро Оськін, Геннадій Попенко, Ейва, Андрій Kishe, Марія Чеба, групи «Горлиця-бенд», «Тарута», «Куку Шанель», «Ray Band», «Без обмежень», «Пара Нормальних», «Mad Heads» тощо.

Головною особливістю туру «Підтримаємо своїх», як відзначають самі співаки, є те, що це не тільки концерти, а й можливість бійців і мирних жителів Східної України поспілкуватися з артистами, журналістами, волонтерами, які їх підтримують.

— Я не розділяю Україну на міста чи регіони. Ми єдина держава, одне ціле, говорить Настя Приходько. Саме тому ми поїхали в цей тур, щоб підтримати патріотичний дух людей. У цей нелегкий час для України хочеться бути корисною. Ми, артисти, вміємо співати і будемо це робити.

Інколи поїздки в зону АТО були по-справжньому небезпечними. В одну з таких ситуацій артисти потрапили в серпні. Тоді до туру «Підтримаємо своїх» приєднався Олег Скрипка. Концерт давали для легендарної 25-ї бригади десантників, яка тоді щойно повернулася після тяжкого бою під Савур-Могилою.

— Кожний наш виступ, як правило, починається хвилиною мовчання в пам'ять про загиблих у боях героїв, розповідає Марія Кудрявцева. — Потім — концерт, наприкінці — гімн України. Щойно ми з Олегом Скрипкою доспівали, як звідусіль засвистіло і пролунали вибухи. Це бойовики розпочали мінометний обстріл. Ми як були в концертних костюмах, так і полізли під землю в найближчий бліндаж. Так відбулося наше «бойове хрещення». Але я не відчувала страху. Адже поряд були найсильніші й найсміливіші наші хлопці.

Військові завжди з радістю зустрічають артистів на передовій. І хоча всі концерти безкоштовні, вони завжди намагаються віддячити співакам. Наприклад, після того пам'ятного виступу десантники подарували Олегу Скрипці тільняшку. Дівчатам з гурту «Нова врода» після концерту офіцер подарував свій однострій.

— Як зараз пам'ятаю бійця Сергія, говорить вокалістка Аня Заклецька. — Він нічого не мав, що міг би нам подарувати на згадку про цей виступ, тому вирішив віддати свою другу форму. Це було дуже зворушливо.

— Ми вирішили, що маємо також якось продемонструвати, наскільки цінним для нас є його подарунок, продовжує Оля Нестеренко. — Ми з Анею звернулися до дизайнерки Лілії Братусь, яка з цієї форми пошила нам два сценічні костюми. Вперше ми їх одягли в Центральному будинку офіцерів у Києві на концерті на підтримку бійців АТО. Хочеться вірити, що настане час, коли військова форма втратить своє бойове призначення і буде використовуватися лише як сценічний одяг.

Одностайні в рішенні допомагати хлопцям своїми виступами у зоні АТО також і дівчата з дуету «Анна-Марія», сестри-близнючки Анна і Марія Опанасюк. Вони співають на сцені вже 10 років і є заслуженими артистками Автономної Республіки Крим. Попри тимчасову окупацію півострова, дівчата залишаються вірними Батьківщині та підтримують українську армію.

— Ми погоджуємося на всі концерти, благодійні аукціони, на всю допомогу, яку можемо дати, говорить Марія. — Напевно, відчуваємо свою відповідальність за солдатів. Переконана, що зараз кожен робить усе, що може. Ми всі зрозуміли: якщо не ми, то хто? Навіть одна людина може змінити дуже багато своїми вчинками, а коли таких тисячі, то і зміни настануть швидше.

— Ми не можемо залишитися осторонь, підтримує сестру Анна. — У нас теж є друзі, два брати-близнюки з Тернополя, які поїхали в зону АТО воювати за єдину Україну. Ми ж знаємо цих людей особисто, як можна їм не допомогати?

Юрій Журавель, лідер гурту «Ot Vinta», який виступав у зоні АТО для українських бійців, після поїздки поділився враженнями:

— Відчуваєш, що ти співаєш для справжніх, здорових, повних сил та віри в перемогу чоловіків. По очах видно, що вони сюди прийшли не гинути. Це професійні вояки, які заточені на те, щоб перемагати. Це відчувається в кожному.

Під час польових концертів артисти не просто співають пісні, а й долучають до своїх номерів і військових, а бійці з задоволенням підспівують виконавцям, танцюють з ними.

— Насправді, зірки не ми, зірки — ті, для кого ми приїхали сюди співати, — впевнена телеведуча Соломія Вітвіцька, яка ініціювала кілька таких концертів у зоні АТО. Ми це цінуємо і до кожного бійця ставимося, як до рідного.

Насправді в зоні АТО виступати перед військовими та у звільнених містах приїжджають чимало естрадних виконавців. І не лише українських.

Улітку лідер легендарного російського гурту «Машина часу» Андрій Макаревич, а також українські співаки Віталій Козловський, Маша Гойя та Олексій Кузнецов відвідали звільнені місто Слов'янськ і смт. Семенівка, повністю зруйноване в ході бойових дій. Артисти співали для дітей, які поки що не можуть повернутися додому, бо в їхніх рідних містах і селищах проводиться АТО.

Мені хочеться, щоб в Україні не було війни, як і не було поділу на Захід і Схід, розповів Віталій Козловський. — Хочеться, щоб люди зберігали віру в єдину країну. Восени я розпочав тур містами України на підтримку нового альбому «Будь сильніше». Частину зібраних коштів планую віддати сім'ям військовослужбовців, постраждалих під час бойових дій, які потребують лікування і реабілітації.

До речі, найкращими ліками від багатьох проблем у народі часто називають саме гумор. Тому наших бійців у зоні АТО приїздив «лікувати» навіть «95-й квартал».

Як зізнається Володимир Зеленський, артисти відвідали Маріуполь, де цілком спонтанно виступили просто на військовій базі в аеропорту. Адже після одного з концертів в Одесі вони несподівано вирішили зустрітися з бійцями української армії, щоб у ці напружені дні якось розвеселити їх.

Подивитися виступ відомих артистів зібралося щось із півтори тисячі мешканців. Але були й ті, кому не пощастило побачити «Вечірній квартал» наживо. Деякі військові несли службу на блокпостах. Тому, щоб нікого не обділити увагою, Зеленський з командою об'їхали перед своїм шоу пости української армії.

«95-й квартал» настільки сподобався бійцям, що вони також вирішили пожартувати і просто задарували артистів тематичними подарунками вручили їм повістки в армію, а Євгену Кошовому величезну пляшку шампуню.

Після першої поїздки в зону АТО «95-й квартал» відмовився від традиційного святкування Дня незалежності і 24 серпня виступив перед бійцями на військовому аеродромі неподалік Краматорська.

Як розповіли пізніше гумористи, вони хотіли за допомогою сміху відвернути увагу військових від суворої реальності й дати їм можливість морально відпочити.

Попри початок зими та холодну погоду, артисти продовжують їздити в зону АТО та виступати перед бійцями і жителями звільнених міст.

— Тур «Підтримаємо своїх» закінчиться лише тоді, коли закінчиться антитерористична операція, стверджує музичний продюсер, організатор цього туру Віталій Пастух.

Після його слів хочеться лише додати: нехай бойові дії завершуються якомога швидше, але концерти українських виконавців нехай завжди продовжують додавати сил і натхнення нашому народу.

Марина ХЛІБКО, «Народна армія»

Народна армія
6 грудня 2014 року

ПІСНІ ДЛЯ ЗАХИСНИКІВ

«Я ОБОВ'ЯЗКОВО ЩЕ ЗАСПІВАЮ НАШИМ СОЛДАТАМ»

Українським військовим, які нині воюють на Сході нашої держави, потрібна не лише матеріальна, а й моральна підтримка. Так вважає 48-річний Станіслав Гуменюк, в минулому — вчитель української мови й журналіст, а сьогодні — волонтер із села Чоповичі Малинського району, що на Житомирщині.

— Останні півроку допомагаю нашим військовим в АТО, — говорить Станіслав. — Починав із бронежилетів, одягу і взуття, потім «переключився» на технічне забезпечення: возив запчастини, на передовій допомагав ремонтувати техніку. Окрім цього, рубав дрова для облаштування позицій та обігріву. Зараз готую поїздку в Сватове, де перебувають військові інженери з Новограда-Волинського, серед яких четверо наших односельців.

Та з часом, як каже волонтер, він зрозумів, що треба потурбуватись і про іншу сторону солдатського буття.

— Зусиллями всього народу армію трохи нагодували, одягли, забезпечили, — продовжує Станіслав. — А бійцям дуже не вистачає допомоги для душі, моральної розрядки після боїв. Тому я взяв музичну апаратуру, адже свого часу трохи займався музикою, і разом зі своєю маленькою односельчанкою Маргариткою та переселенками Дариною та Юлією вирушили до наших військових у Сватове, що на Луганщині.

Близнючки Дарина та Юлія приїхали в Чоповичі з Первомайська. Їхня мама — вчитель музики, займається вокалом, грає на фортепіано, а доньки, яким днями виповнюється 19 років, співають.

— Ця родина хоче віддячити небайдужим українцям за допомогу, тому виступають перед громадою із концертами. У Малині ми навіть організували для дівчат шестигодинний пісенний марафон, де збирали гроші для АТО. Співають вони просто чудово, — розповідає Станіслав. — А маленька Маргаритка, 10-річна донька нашої місцевої журналістки, — це просто якесь співуче диво!

Свій колектив артисти-волонтери назвали «Колесо». У Сватовому вони виступали перед військовими і на відкритому майданчику в базовому таборі, і в Будинку культури, куди запросили також місцевих жителів.

— Солдати від нашого співу були в захваті, ми це відразу відчули, — розповідає Станіслав. — А особливо від Маргаритки. Під час виступу в розташуванні частини я відправив дівчат до польової кухні попити гарячого чаю, а сам продовжив співати. Коли Маргарита знову повернулась до сцени, її кишені були вщерть заповнені цукерками, якими пригостили солдати. «Я обов'язково маю ще заспівати нашим солдатам», — сказала вона тоді. А загалом концерти пройшли просто «на ура!» Нас довго не відпускали зі сцени.

Радо сприйняли самодіяльних артистів і місцеві жителі, зал зривався гучними оплесками, лунало «Браво!»

Натхненний успіхом у Сватовому, після повернення із зони АТО творчий колектив «Колесо» дав іще один концерт для військовослужбовців у Новограді-Волинському, що на Житомирщині.

— Відтепер я впевнений, що пісня й музика потрібні бійцям не менше, ніж зброя, патрони й спорядження, — наголошує Станіслав Гуменюк. — І це стосується не лише професійних артистів, а таких, як ми, аматорів-добровольців, які готові дарувати свою любов і тепло душі нашим захисникам.

Роман ТУРОВЕЦЬ,
«Народна армія»

ЗНАЙ НАШИХ!

ПРИЗЕРИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ

У польському Вроцлаві на базі Вищої офіцерської школи Сухопутних військ імені генерала Тадеуша Костюшки завершився ІІІ Міжнародний чемпіонат серед військових навчальних закладів, повідомляє Управління преси та інформації МО України.

У змаганнях взяли участь 32 курсанти з 6 країн — представники Збройних сил Чеської Республіки, Естонії, Німеччини, Литви, України та Польщі.

Протягом чемпіонату вони боролися за звання кращого у змаганнях зі стрільби, спортивного орієнтування, тактичного курсу, а також рятували потопаючого на воді.

За словами керівника української делегації — начальника кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного підполковника Сергія Романчука, курсанти країн-учасниць були

розподілені на міжнародні команди по 4 спортсмени.

— Під час спортивних баталій майбутні офіцери Збройних Сил України продемонстрували високий фізичний та тактичний вишкіл. У підсумку курсанти академії посіли у змаганнях призові місця, — розповів офіцер.

БЛАГОДІЙНА АКЦІЯ

«ВИЛІКУЄМО ПОРАНЕНІ ДУШІ»

У Запоріжжі на базі міського медичного коледжу відбувся благодійний захід «Вилікуємо поранені душі» на підтримку поранених українських військовослужбовців, що брали участь у антитерористичній операції на Донбасі, повідомляє Управління преси та інформації МО України.

Ініціювала проведення акції обласна організація Національної спілки журналістів України за підтримки Запорізького медичного коледжу та музичного училища.

Організатори заходу подарували українським бійцям, які проходять курс лікування в обласному центрі, необхідні речі, обереги та солодощі. Також присутні подякували воїнам за відстоювання незалежності України у боротьбі з незаконними збройними формуваннями.

Апогеєм акції став концерт у виконанні ансамблю скрипалів «Консонанс», концертмейстера Ігоря Кір'янова, акордеоніста Ігоря Дмитрука, вокаліста Антона Якубовського та сімейного дуету Олександри і Наталії Зворигіних.

По закінченні благодійного заходу поранені військовослужбовці під оплески пройшли імпровізованим «Коридором Слави».

ПРОГНОЗ ПОГОДИ ВІД ВІЙСЬКОВИХ МЕТЕОРОЛОГІВ

По Україні на 6-9 грудня: *мінлива хмарність, місцями хмарно з проясненнями. Переважно без опадів, лише 7 грудня на півдні та в Криму, 8 грудня крім заходу, півночі та центру опади, місцями ожеледь. На дорогах ожеледиця. Вночі та вранці місцями туман. Вітер східної чверті, 5-10 м/с. Температура повітря вночі -9...-14°С, на сході до -17°С; вдень -1...-6°С, на сході до -9°С, на півдні до +2°С.*

По Києву та області на 6-9 грудня: *мінлива хмарність. Переважно без опадів. Вітер східної чверті, 5-10 м/с. Температура повітря в Києві вночі -9...-11°С, вдень -4...-6°С; по області вночі -9...-14°С, вдень -1...-6°С.*

МИТЬ РОЗРЯДКИ

Студенти й гроші — речі сумісні, але рідко й ненадовго…

***

Кажуть, що собака — друг людини. Сподіваюся, цей величезний ротвейлер без намордника біжить, щоб дізнатися, як у мене справи.

***

Уже вп'яте викрадають шедевр Малевича «Чорний квадрат», але щоразу сторож дядя Вася встигає до ранку відновити картину...

ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІОТИЧНОГО ПЛАКАТУ

ПОРУЧ ІЗ КОЗАКАМИ — «КІБОРГИ» І ДОБРОВОЛЬЦІ

У Центрі сучасного мистецтва «М17» 5 грудня завершилась виставка робіт переможців І Міжнародного конкурсу українського патріотичного плакату.

На виставці було представлено 100 малюнків від 16 авторів. До речі, майже половину постерів зробив художник із Пермі під псевдонімом Paper-daemon. Цей автор через плакати висміює Путіна, «Новоросію» і фанатиків з георгіївськими стрічками. Частина робіт містить гасла українською мовою — так автор висловлює повагу до українців.

На першому плані цієї виставки постав український воїн. На плакатах поруч із традиційними козаками — «кіборги» з донецького аеропорту і добровольці. Малюють і волонтерок, Бога із... «коктейлем Молотова» тощо. Незабаром організатори конкурсу надрукують плакати-переможці великим тиражем і надішлють їх на передову.

Співкуратор виставки Єлизавета Бельська повідомила, що за радянських часів плакати були дуже поширені. Сьогодні це мистецтво відмирає, хоча воно масове і доступне. Важливо відродити український плакат.

Інф. «НА»

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2026 від 25.06.1996 р.
Передплатний індекс – 68618

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега–Поліграф» (м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14).
Наклад 10622
Ціна вроздріб – договірна
Зам. № 38765

ТВО головного редактора Анатолій МАРКЕВИЧ
Відділ передплати: тел.: 0(44) 489 50 12
Чергові по номеру — Роман БАКУМЕНКО, Володимир КОРНІЯКА
Провідні літературні співробітники — Наталія ШАРОЙКО, Оксана МАРЧУК

Адреса редакції: вул. Мельникова, 24, м. Київ, МСП, 04655
e-mail: n_army@army.kiev.ua
http://www.narodka.com.ua
Рр - Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р - Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.